PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 40 lir

Leto XIX. Št. 240 (5615)

TRST, četrtek 10. oktobra 1963

Spopad delavcev in varnostnih sil v Rimu med demonstracijo proti izprtju gradbenikov

Gradbeniki preklicali svojo namero - Več ranjenih in potolčenih - Protest komunističnih in socialističnih poslancev in senatorjev ter odgovor notranjega ministra - Delavska zbornica dolži varnostne sile krivde za incidente - V torek v Rimu protestna stavka proti draginji

RIM, 9. — Danes je bila v Rimu napovedana štiriurna protestna stavka gradbincev proti sklepu združenja rimskih gradbenikov, da za šest dni ustavijo delo na gradbiščih v Rimu in rimski pokrajini.

Med demonstracijo pred sedežem združenja gradbenikov je prišlo do hudih spopadov med delavci in varnostnimi silami, pri čemer je bilo več ranjenih in potolčenih na obeh straneh.

Delavci so s svojim odločnim nastopom dosegli prvo zmago. Združenje gradbenikov je namreč nocoj javilo, da je preklicalo sklep o enotedenskem izprtju.

Ob 12. uri so delavci prekinili delo na vseh gradbiščih in so se zbrali na Kolosejskem trgu, kjer so pokrajinski tajniki sindikatov CGIL, CISL in UIL govorili množici o razlogih sedanjega protestnega gibanja. Prebrali in izglasovali so resolucijo, s katero pozivajo rimske gradbenike, naj menjajo svoje stališče glede napovedanega izprtja.

Ob zaključku zborovanja so delavci šli v sprevodu po Ul. Fori imperiali in po Beneškem trgu pred sedež združenja industrijcev na Trgu apostolov.

Na trgu je prišlo do hudih spopadov med delavci in varnostnimi silami. Bilo je več ranjenih na obeh straneh in nekatere so odpeljali v bolnišnico. Varnostne sile so uporabljale proti demonstrantom brizgalke in solzilni plin. Demonstranti pa so odgovorili z metanjem kamenja in drugih predmetov. Na trg so prišla ojačanja policajev in karabinjerjev. Demonstranti so prevrnili tudi več avtomobilov. Vsi javni lokali na trgu so bili zaprti. Na Beneški trg so stalno prihajale ambulante, ki so odvažale ranjence in potolčene. Varnostne sile so pridržale okoli 300 demonstrantov. Na kraj demonstracije so prišli tudi rimski kvestor, podprefekt in številni poslanci. V poznih popoldanskih urah so demonstracije prenehale, in varnostne sile so se umaknile. Posebne skupine občinskih delavcev so začele čistiti s trga kamenje in razbito steklo.

Tajništvi sindikatov CISL in UIL sta pozneje objavili izjavo, v kateri pravita, da nimata nič opraviti z današnjimi incidenti, «ki so jih povzročili običajni hujskači, ki nimajo nič opraviti z gradbinci in ki imajo namene, ki nimajo nič skupnega s smotri gradbincev, ki so danes protestirali».

Tajništvo delavske zbornice pa je na izredni seji proučilo položaj in je izreklo svojo solidarnost z gradbinci ter ostro obsodilo gradbenike. Delavska zbornica dodaja, da je do incidentov prišlo zaradi izzivalnega nastopa varnostnih sil. Nato poziva delavce na pripravo protestne stavke proti draginji, ki bo v torek 15. t.m. v Rimu.

V poslanski zbornici so komunistični poslanci Cianca, D'Onofrio, Nannuzzi in D'Alessio vprašali notranjega ministra pojasnila v zvezi z današnjimi incidenti in ali «se mu zdi, da je moč resno vprašanje rešiti z uporabljanjem javne sile proti delavcem, ki so žrtev delodajalskih izzivanj in ki branijo svoje pravice do dela, namesto, da bi se zakon strogo uporabil proti tistim, ki razglašajo izprtje».

Pojasnila so vprašali tudi socialistični poslanci Allesti, Brodolini in Ferri.

V senatu pa je o teh incidentih govoril komunistični senator Mammucari. Izjavil je, da je policija ostro nastopila proti delavcem in povzročila hude nerede, med katerimi so bili nekateri delavci ranjeni, drugi pa aretirani. «Tako, je dodal senator, je vlada, ki je bila pozvana, naj nastopi proti delodajalcem, ki začenjajo izprtje, kot odgovor zagnala «celere» proti delavcem. Tako obnašanje vlade je dogodek, ki osvetljuje, kakšen je dejansko odnos med državo in državljani, in kakšna je koncepcija, ki jo ima o demokraciji izvršilna oblast.»

Senator Mammucari je na koncu izjavil, da je želeti, da «celere» ne bi posredovala v delovnih sporih, ter je pozval ministra za delo, naj sprejme potrebne ukrepe, da bodo gradbeniki spoštovali zakon ter da bo prenehal absurdni spor med temi in gradbinci.

Senator Mariotti je v imenu socialistične skupine izjavil, da bi morala vlada posredovati za pravično rešitev spora. Pozval je vlado, naj stori, kar more, da se reši spor, in je na koncu izrazil željo, naj bi policija vedno nastopala «v skladu z demokratičnimi načeli ustave».

Fašistični senator Franza pa je protestiral proti izjavam komunističnega senatorja Mammucaria, ki je zahteval, naj policija ne nastopa v delovnih sporih. Dodal je, da bi morala vlada «pokazati, da je močna ker komunisti kažejo preveliko predrznost».

Takoj zatem je govoril minister za delo Delle Fave, ki je izjavil, da se ne sme mešati pogodbeni spor med gradbeniki in gradbinci s sklepom o izprtju. Izprtje se ne sme označevati za spor temveč postavlja vprašanje spoštovanja zakonov.

Minister je dalje izjavil, da je vlada med pogajanji delavcev in delodajalcev aktivno posredovala, da bi se našla rešitev spora. Kar se tiče napovedanega izprtja, je minister dejal, da gre za sklep, ki nima nič opraviti s sporom glede obnovitve delovne pogodbe. Dodal je, da je tako ravnanje delodajalcev obsojanja vredno, in da je vlada opozorila gradbenike, da njihovo ravnanje pomeni kršitev pravilnika o natečajih in da izprtje ne razrešuje delodajalcev dolžnosti izplačevanja mezd. Zato je minister dal navodila inšpektoratom za delo, naj se izvajajo sankcije, ki jih določajo kolektivne pogodbe proti delodajalcem, ki pogodb ne izpolnjujejo. Na koncu je minister izjavil, da vlada «zaupa v čut odgovornosti združenja gradbenikov» in da se bo še dalje trudila za rešitev spora in da prepreči napovedano izprtje.

Zvečer je o incidentih govoril v senatu notranji minister Rumor, ki je med drugim izjavil: «Predstavniki treh sindikalnih organizacij, ki jih je kvestor sprejel včeraj zjutraj, so soglasno zagotovili, da bo manifestacija potekala demokratično in korektno, ker ,delavci nameravajo dostojanstveno manifestirati proti samovolji delodajalcev'.»

«Danes po zborovanju — ki je potekalo na Kolosejskem trgu od 13.30 do 14.15 brez incidentov — so vsi demonstranti, ki jih je bilo približno 15.000, šli v sprevodu do Trga apostolov, kjer je sedež združenja rimskih gradbenikov. Ko so dospeli na trg, so voditelji združenja gradbenikov sprejeli delegacijo sindikalistov gradbene stroke tudi na posredovanje funkcionarjev javne varnosti, ki so bili tam v službi.

Medtem se je začelo prvo vrenje in nervoznost med množico. Policijske sile, ki so bile pred vrati združenja gradbenikov, so bile podvržene močnemu pritisku in so ravnale zelo potrpežljivo in previdno. Približno dve uri — čeprav so bile podvržene številnim nasilnim dejanjem (pritisk, brce, udarci, žalitve) so vztrajale, ne da bi reagirale, in so se omejile samo na akcijo zadrževanja.»

«V nekem trenutku je sindikalist CGIL Alberto Fredda sporočil z balkona združenja gradbenikov demonstrantom, da se bodo pogajanja nadaljevala jutri, in je delavce pozval, naj se razidejo.»

«Po pozivu Fredde, je nadaljeval Rumor, so demonstranti začeli izdirati iz cestnega tlaka kamenje, ter začeli metati velike kamne proti varnostnim organom. Medtem ko je nered naraščal, so skupine demonstrantov s kamenjem, palicami, kladivami in z drugim orodjem ter s steklenicami bencina napadle vozila privatnikov in vozila policije. Nevarnost je tudi bila, da vderejo v prefekturo, kjer je bila medtem sprejeta delegacija gradbincev. Tedaj so varnostne sile morale odločno nastopiti, da normalizirajo položaj.»

«Akcija na trgu je trajala do približno 17. ure. Ob 17.30 se lahko reče, da je bil položaj pod nadzorstvom. Absolutno se izključuje, da se je uporabljalo orožje. Uporabljala so se solzilna sredstva in brizgalne. Bilo je več ranjenih in potolčenih med funkcionarji, častniki, stražarji in karabinjerji; nad sto. Tudi nekateri demonstranti, ki so bili ranjeni, so bili sprejeti v bolnišnice. V teku je preiskav glede njih.»

«Po pregledu na kraju incidentov po končanih neredih se je ugotovilo, da je nastala velika škoda privatnikom in javnemu imetju in da so bila celo iztrgana vrata nekaterih trgovin. Iz do sedaj zbranih podatkov izhaja torej, da so nasilja, do katerih je prišlo, plod pobude skupin, ki so izkoristile sindikalno manifestacijo, ki jo je oblast dovolila, čeprav so nastale precejšnje težave glede prometa, ki je še posebno živahen ob tisti uri. To priča sporočilo tajništev pokrajinskih zbornic UIL in CISL, ki sta se pridružili stavki in manifestaciji in s katerim izjavljata, da nimata nič opraviti z incidenti.»

Ob 21. uri pa je v poslanski zbornici predsednik Bucciarelli Ducci med diskusijo o proračunu zunanjega ministrstva sporočil, da je vlada pripravljena odgovoriti na vprašanja raznih poslancev o današnjih incidentih v Rimu, in je takoj dal besedo podtajniku v notranjem ministrstvu Giraudu, ki je ponovil informacije, ki jih je bil dal minister Rumor v senatu. Podtajniku Giraudu so odgovorili razni poslanci.

Socialistični poslanec Brodolini je v odgovoru poudaril, da ni še jasno, ali so se med demonstrante res vrinili izzivalni elementi, in je pripomnil, da so bili demonstranti upravičeno razdraženi zaradi izsiljevanja gradbenikov. Dodal je, da pade odgovornost izključno na gradbenike.

Komunist Nannuzzi je izjavil, da so varnostne sile napadle delavce, ko so čakali povratek delegacije, ki je odšla na pogajanja z delodajalci.

Voditelj socialistične levice Vecchietti je v zvezi z današnjimi incidenti izjavil: «Hudi incidenti v Rimu še bolj utrjajo našo solidarnost s stavkajočimi gradbinci. Napad policije na delavce, ki protestirajo, potrjuje odgovornost demokristjanskih vlad, ki v delovnih sporih ne znajo niti vsiliti nevtralnega nastopa varnostnim silam.

In vendar so tem vladam socialisti dali parlamentarno vzdržanje, kakor ga dajejo tako imenovani «prehodni vladi» Leoneja. Ne verjamem, da bodo dogodki na Beneškem trgu koristili novembrskim razgovorom za vlado levega centra, v kateri bi morali socialisti celo sodelovati z voditelji krščanske demokracije in z istimi ministri, ki so danes v vladi in ki so politično odgovorni za hudo policijsko nasilje proti gradbincem.»

Za torek, 15. oktobra je CGIL napovedala v Rimu splošno stavko iz protesta proti višanju najemnin in proti splošni draginji. CISL in UIL se stavki nisa pridružili.

Ogromna masa vode pridrvela v dolino na področju Vaiont

BELLUNO, 9. — Na področju Vaiont in v naseljenem področju občine Longarone je iz grla, v katerem je zgrajen jez, pridrvela velika masa vode v dolino in odnesla več desetin hiš ter povzročila smrtne žrtve. Bilo je tudi več smrtnih žrtev in več ranjenih. Obseg in vzroki katastrofe niso še znani. Državna cesta v Alemagni je prekinjena v višini naselbine Fae. Na kraj nesreče so že prišli vojaki, gasilci, policaji in karabinjerji.

Voda v reki Piave je dosegla na področju Ponte delle Alpi višino nekaj desetin metrov, in z Longaronom je telefonska zveza pretrgana. Zaradi tega ni mogoče dobiti točnejših podatkov. Okoli prizadetega področja so postavili cestne bloke.

Maroška delegacija v Alžiru v zvezi z obmejnimi incidenti

Maroška vlada je obtožila alžirske vojake vdora na maroško ozemlje - Kitajska ponudila Alžiriji dolgoročno posojilo

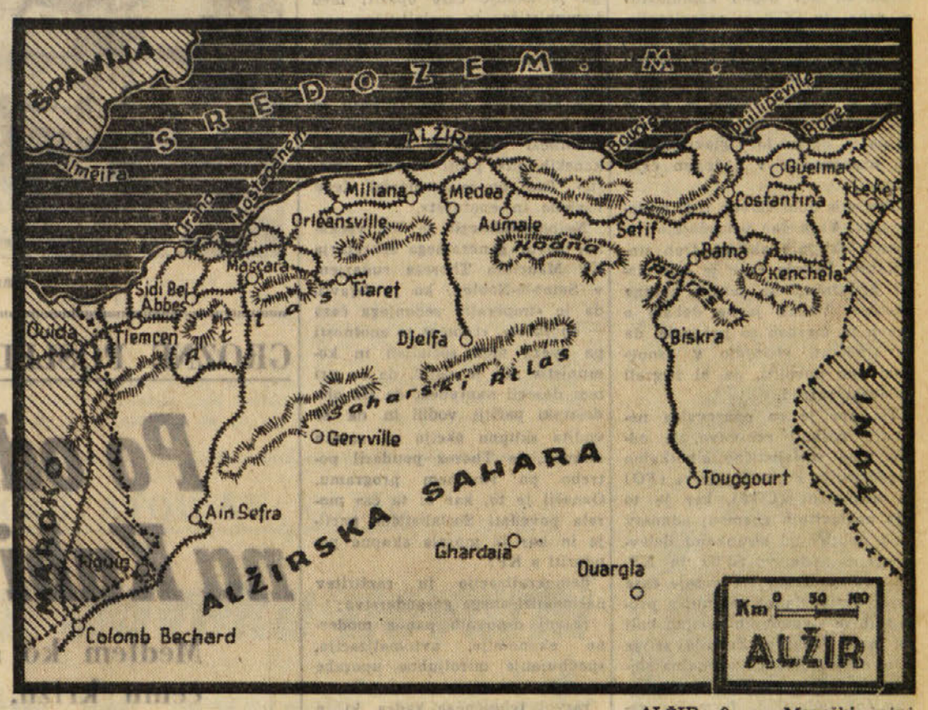

ALŽIR, 9. — Maroški minister za informacije je prispel danes v Alžir skupno s Hasanovim vojaškim svetovalcem ter se je takoj sestal z Ben Belo in z drugimi člani alžirske vlade. Njegov prihod je v zvezi z današnjim poročilom maroškega radia, ki je trdil, da so krvav spopad med alžirskimi in maroškimi vojaki, o katerem je včeraj poročal Ben Bela, povzročili alžirski vojaki, ki da so vdrli na maroško ozemlje. Zato je kralj Hasan sklenil nujno poslati v Alžir ministra za informacije in svojega vojaškega svetovalca. Maroški radio je pripomnil, da je pri spopadu bilo tudi nekaj mrtvih.

Sestanek med Ben Belo in maroškima predstavnikoma je trajal približno eno uro. Zvedelo se je, da se bo 11. oktobra sestala v Tlemcenu delovna komisija, ki bo razpravljala o obmejnih incidentih. Dalje pravijo, da je Ben Bela poudaril, da se namerava držati sporazuma iz Oužde, ki je bil sklenjen pred nekaj dnevi. Kar se tiče celovitosti ozemlja, pa odklanja alžirska vlada kakršnakoli pogajanja.

V zvezi z incidentom, ki ga je omenil maroški radio, je bilo v sporočilu tudi rečeno, da so alžirski vojaki napadli maroško vojaško postojanko v Hassi-Zbai v pokrajini Quarzazate. Na maroški strani je bilo nekaj mrtvih in več ranjenih. Pogrešajo poveljnika vojaške postojanke.

Predstavnik alžirskega zunanjega ministrstva je v zvezi s tem davi izjavil, da ne vedo nič o tem incidetnu in da so edini incidenti tisti, o katerih je včeraj govoril Ben Bela.

Maroško uradno sporočilo pravi, da kralj Hasan ne dvomi v dobro vero Ben Bele, in dodaja, da so po razgovoru kralja z njegovimi svetovalci sprejeli «vse potrebne ukrepe». Maroška tiskovna agencija je danes poročala o premikih čet okoli Rabata in na cestah, ki vodijo iz prestolnice v Meknes. Agencija dodaja, da take premike čet opažajo v vseh maroških pokrajinah.

Iz Micheleta javljajo, da je «fronta socialističnih sil» objavila preteklo noč sporočilo, v katerem v zvezi z incidenti med alžirskimi in maroškimi vojaki, poudarja načelo ozemeljske celovitosti Alžirije, ter protestira proti vdorom na alžirsko ozemlje. Sproti pa pravi, da zavrača vojno proti enotnosti alžirskega ljudstva in njegovega neomajnega odporniškega gibanja».

Alžirsko zunanje ministrstvo je nocoj javilo, da je Kitajska ponudila Alžiriji dolgoročno posojilo 25.000 milijonov starih frankov. Sporočilo dodaja, da je to ponudbo sporočil danes kitajski poslanik v Alžiriji med razgovorom z alžirskim zunanjim ministrom.

DANES

Včeraj je prišlo do hudih incidentov med stavko gradbincev v Rimu: spopad s policijo je bil tako oster, da so morale ambulante nenehno odvažati ranjence in potolčene. V parlamentu so komunistični in socialistični poslanci takoj primerno nastopili, minister za delo pa je izjavil, da zapora gradbenikov, ki je vsega obsojanja vredna in ki je tudi posredni vzrok incidentov, s sporom glede obnovitve delovne pogodbe nima nobene zveze. Tajništvi sindikatov CISL in UIL pa sta objavili izjavo, da nimata z incidenti nobenega opravka ter da so jih «povzročili običajni hujskači». Tega mnenja je tudi notranji minister. Delavska zbornica pa poudarja, da je za incidente odgovorna policija. Socialistični levičarski voditelj Vecchietti je med drugim izjavil: «Napad policije na delavce potrjuje odgovornost demokristjanskih vlad, ki v delovnih sporih ne znajo vsiliti niti nevtralnega nastopa varnostnim silam».

V Fiat so bile včeraj volitve za notranje komisije, pri čemer je CGIL močno napredovala.

Medtem pa je predsednik Kennedy sinoči na tiskovni konferenci povedal, da je odobril prodajo ameriškega žita Sovjetski zvezi in drugim socialističnim deželam, ki ga bodo plačale v ameriških dolarjih v gotovini. Gre za 4 milijone ton žita v vrednosti 250 milijonov dolarjev. Kennedy je dodal, da bodo s tem pridobile ameriške zlate rezerve kakor tudi plačilna bilanca ter da ne gre za novo trgovinsko politiko ZDA do SZ.

V Angliji pa je nastal nekoliko kočljiv politični položaj zaradi nenadne bolezni predsednika Mac Millana, ki se bo moral zdraviti po operaciji prostate baje več mesecev. Predvsem je bolezen postavila nujno vprašanje njegovega nasledstva ter so politični krogi zelo vznemirjeni, ker se ne izključuje možnost, da bo Mac Millan napovedal svoj odstop še prej kot je nameraval.

Zaradi krvavega spopada med alžirskimi in maroškimi vojaki se je Ben Bela včeraj sestal z maroškim ministrom za informacije in se z njim dogovoril, da bo incident raziskala posebna komisija. Medtem ko je maroški radio poročal o novih incidentih, ki so jih baje povzročili alžirski vojaki, so v Alžiru uradno sporočili, da o tem ničesar ne vedo. Trenutno kaže, da se bo zadeva mirno rešila.

ZA REŠITEV JUŽNOTIROLSKEGA VPRAŠANJA

Piccioni in Kreisky se bosta sestala 23. t. m. Lombardi je obrazložil zunanjo politiko PSI

Poudaril je sedanjo fazo likvidacije hladne vojne in nujnost samostojnih pobud Italije za mir z «aktivnim nevtralizmom» - Pajetta: Italija naj bo politično nevezana in vojaško nevtralizirana - Sen. Lussu (PSI) kritizira tridentinski proces proti karabinjerjem

Pred odpravo fašistične prepovedi «tujih» imen

RIM, 9. — Danes je prišla z Dunaja vest, s katero potrjuje avstrijsko zunanje ministrstvo, da se bosta zunanja ministra Italije in Avstrije Piccioni in Kreisky sestala 23. t.m. v Ženevi, kjer bosta obravnavala južnotirolsko vprašanje. Kot poroča dopisnik agencije ANSA, so na Dunaju mnenja, da bo zunanji minister Piccioni ob tej priliki ponovil italijansko zahtevo, naj Avstrija tiste Južnotirolce, ki so italijanski državljani in ki so pobegnili v Avstrijo ter tam dobili politično zavetišče, preseli iz Tirolske, kjer sedaj prebivajo, v druge avstrijske dežele, ki ne mejijo z Italijo, češ da so prav ti begunci počenjali v zadnjih časih atentate na Južnem Tirolskem. S tem v zvezi piše neodvisni dnevnik «Tiroler Tageszeitung» iz Innsbrucka, da Avstrija s preselitvijo beguncev ne bi prekršila pravice do zavetišča, ker gre za italijanske državljane, za katere se lahko izvajajo policijski ukrepi v zvezi z njihovim bivanjem na avstrijskem ozemlju.

Pravosodni minister Bosco pa je danes na seji poslanske pravosodne komisije, ki je razpravljala o zakonskem predlogu, katerega je predložil poslanec Corrao in ki zadeva razveljavitev fašističnih določb glede rabe tujih imen za otroke italijanskih državljanov, izjavil, da bo vlada predložila poseben zakonski načrt, ki bo zadevni fašistični zakon razveljavil. Minister Bosco je med drugim dejal: «Vlada načelno zagovarja razveljavitev take prepovedi, toda le s pogojem, da se bodo taka imena pisala tekoče in da se bodo tudi v italijanskem jeziku lahko izgovarjala.»

V poslanski zbornici se je danes nadaljevala razprava o proračunu zunanjega ministrstva in demokristjanski poslanec Pintus je najprej govoril o sporu med Sovjetsko zvezo in Kitajsko, za katero je dejal, da že 15 let čaka na vstop v OZN ter da je prišel trenutek, ko se je treba vprašati, ali to čakanje koristi miru, ker «taka izolacija potiska Kitajsko v odpor, kar je še prav posebno nevarno, ko gre za državo, ki šteje okrog 700 milijonov prebivalcev». Po govoru komunističnega poslanca Pellegrina je govoril socialdemokrat Lupis, ki je med drugim predlagal, naj bi vlada za italijanske emigrante pripravila vrsto konkretnih ukrepov.

Nato je sledil govor socialističnega prvaka Lombardija, ki je poudaril predvsem sedanjo fazo likvidacije hladne vojne, nujnost samostojnih pobud Italije v prid miru, «socialistični aktivni nevtralizem», ki bi «moral postati tista linija, kateri bi morala italijanska vlada slediti znotraj in izven atlantskega pakta». Nato je Lombardi polemiziral s Saragatom ter dejal, da mora biti vojaška politika tudi v Italiji bistveni del zunanje politike, ne sme pa biti zaupana nenadzorovani akciji obrambnih ministrov». Nato je dejal, da so celo strokovnjaki zaskrbljeni zaradi nerazumljive prekinitve pogajanj za splošno razorožitev in zaradi tega, ker ni prišlo tudi do prepovedi podzemeljskih jedrskih poskusov. Od vlade je zahteval Lombardi «konkretne in stvarne pobude v okviru NATO», da bi se razorožitev uresničila tako, da bi se «prešlo od sožitja, ki mu je podlaga teror, k sodelovanju».

Poudaril je, da predstavlja oborožena Nemčija nevarnost ter dejal, da večstranska jedrska sila nikakor ni edina alternativa, ki jo sedaj hočejo izsiliti samo zaradi tega, ker se bojijo, da bi v Angliji prišli na oblast laburisti, ki so proti tej sili. Italijanska vlada naj bi vodila tako politiko, ki bi navajala Nemčijo k razorožitvi Evrope ne pa k njeni oborožitvi. Po Lombardijevem mnenju «nima smisla nasprotovati golistični politiki, če se posledica tega nasprotovanja hkrati spreminja v popolno podrejenost ameriškim zunanjepolitičnim načrtom».

Popoldne je poleg dveh fašističnih in liberalnih poslancev ter enega demokristjana govoril tudi komunistični prvak Pajetta. Najprej je poudaril aktualnost poljskega načrta za brezatomsko področje, na katerega pristaja tudi laburistični voditelj Wilson in — kot kaže — tudi francoski socialistični voditelj Mollet, ki se pripravlja na potovanje v Moskvo. Govornik je nato očital Nenniju, da samo on izmed vseh socialističnih voditeljev ne gre v Moskvo in morda «bo kdo rekel, da zaradi tega, ker je šel prezgodaj». Pajetta je nato izjavil, da «bi mogla biti Italija politično nevezana in vojaško nevtralizirana na podlagi nacionalne politike, ki bi dala dejanski prispevek k razorožitvi in pomiritvi». Taka politika ne bi bila hkrati podrejena ne enemu ne drugemu bloku. «Pripravljanje italijanske nevtralnosti», je dejal Pajetta, «je nujnost in realnost, katere ne bodo mogli skriti bodoči pogajalci za obnovo levega centra in s tem v zvezi imajo socialisti jasno odgovornost».

Po govorih dveh govornikov — monarhističnega in demokristjanskega — je govorila komunistična poslanka Marija Bernetič, ki je predlagala izboljšanje kulturnih in trgovskih odnosov Italije z Vzhodno Nemčijo, ker bi taka politika prispevala k mednarodni pomiritvi.

V senatu se je nadaljevala razprava o proračunu notranjega ministrstva, med katero se je Spagnolli (KD) zadržal na naraščajočem deficitu krajevnih uprav, ki je dosegel v lanskem letu 759 milijard lir; Bufalini (KPI) je kritiziral dosedanji način borbe proti mafiji in zahteval, da se pojasnijo vezi med mafijo in političnimi silami, hkrati pa je vzel na znanje izjavo notranjega ministra, da se v borbi proti mafiji ne bodo ozirali na nobenega; Secchia (KPI) je poudaril potrebo, da se odobri zakonski predlog socialističnega senatorja Fenoaltee, ki zahteva, da je policija neoborožena, ko gre za javne manifestacije in zborovanja, hkrati pa je zahteval odpravo nekaterih določil v zakonih o javni varnosti, odpravo prefektov in večjo sindikalno svobodo v tovarnah.

Na popoldanskem zasedanju so najprej počastili spomin nedavno umrlega socialističnega senatorja Barbereschija, nato pa so nadaljevali razpravo o proračunu notranjega ministrstva. Lussu (PSI) se je zadržal na vprašanju Južne Tirolske in dejal med drugim, da se je to vprašanje zaostrilo tudi zaradi načina, kako so sestavili posebni statut avtonomne dežele in kako so ga uveljavili. Glede terorizma je dejal, da bi avstrijske oblasti morale sodelovati z italijanskimi oblastmi pri preganjanju teroristov.

Kljub temu pa da je treba obnoviti pogajanja z Avstrijo. Na koncu se je Lussu zadržal tudi na tridentinskem procesu proti karabinjerjem in dejal med drugim, da Italija ne more biti ponosna na to razpravo; razsodbo je označil celo za «škandalozno»; dodal je, da razprava ne bi smela biti v Tridentu, in da je tudi razprava sama dokazala, da je «po vsej verjetnosti šlo za nasilja in maltretiranja, ki so na žalost lastna vsem policijam civiliziranih držav».

Na koncu zasedanja je Bertoli (KPI) predložil interpelacijo glede tihotapljenja italijanskih kapitalov v tujino. Razprava o proračunu notranjega ministrstva se bo nadaljevala jutri.

VČERAJ NA DUNAJU

Razgovori Kardelj-Pittermann

Predsednik skupščine SFRJ se vrne danes v domovino

DUNAJ, 9. — Predsednika zvezne skupščine Jugoslavije Edvarda Kardelja, ki je od nedelje s soprogo gost avstrijskega podkancleria dr. Pittermanna, je sprejel danes predsednik avstrijske republike dr. Schaerf. Nato je Kardelj obiskal tudi kanclerja dr. Gorbacha ter predsednika in podpredsednika avstrijskega parlamenta dr. Maleto in Waltbrunnerja.

Kardelj in Pittermann sta danes v enournem razgovoru proučila vprašanja skupnega interesa v zvezi z nadaljnjim sodelovanjem med Jugoslavijo in Avstrijo.

Sinoči je Pittermann priredil v palači Pallfy na Dunaju sprejem na čast predsedniku Kardelju in njegovi soprogi. Na sprejemu so bili med drugimi kancler dr. Gorbach, predsednik avstrijskega parlamenta dr. Maleta, minister za notranje zadeve Olach, dunajski župan, deželni glavar Gornje Avstrije dr. Kleisner in številni zastopniki državnega in političnega življenja Avstrije. Na sprejemu, ki je potekal v prisrčnem razpoloženju, so predvajali tudi umetniški program.

Jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Ivo Sarajčić je priredil danes na čast Kardelju v palači Pallavicini sprejem, katerega so se med drugimi udeležili podkancler dr. Pittermann s soprogo, ministri dr. Bock, Borinek, Olach, dunajski župan, deželna glavarja Spodnje in Gornje Avstrije ing. Fiegel in Kleisner in druge osebnosti. Na sprejemu sta Kardelj in Pittermann izmenjala zdravici.

Med svojim obiskom v Avstriji je Kardelj s soprogo, ki ga je v nedeljo v Podrožci osebno pozdravil dr. Pittermann v spremstvu le-tega obiskal Beljak in združenje avstrijskih jeklarn v Lienzu. Edvard Kardelj se bo jutri vrnil v domovino.

Tito v Mehiki

CIUDAD MEXICO, 9. — V glavnem mestu države Jalisco so v čast predsedniku Titu in Lopezu Mateosu priredili festival pesmi in glasbe ljudstva Guadalajare. Visoki gostje so nad dve uri z zanimanjem sledili pestremu sporedu. Posebno zanimanje je vzbudila borba petelinov. Tito in Mateos sta danes obiskala športno središče v Guadalajari, zatem pa sta gledala nogometno tekmo lokalnih klubov.

Močno napredovanje CGIL pri volitvah v FIAT

TURIN, 9. — Danes so bile v vseh tovarnah in uradih Fiat volitve za obnovitev notranjih komisij. Volitve so trajale ves dan, in zvečer so objavili uradne izide, ki kažejo močno napredovanje CGIL-FIOM. Vpisanih je bilo 103.619 volivcev (pri lanskih volitvah 93.500). Glasovalo je 96.185 volivcev (87 tisoč 235). Veljavnih glasov je bilo 86.831 (79.506).

FIOM 25.391 (17.847), odst. 29,2 (22,5), sedežev 43 (35);
CISL 14.579 (11.919), odst. 16,8 (15,0), sedežev 32 (32);
SIDA 22.867 (23.463), odst. 26,3 (29,5), sedežev 65 (72);
UIL 22.021 (25.906), odst. 25,4 (32,6), sedežev 60 (64);
CISNAL 1.973 (355), odst. 2,3 (0,4), sedeža 2 (0).

Tajništvo CGIL v Rimu je sporočilo, da je poslalo delavski zbornici v Turinu brzojavko, s katero izraža tople čestitke zaradi važnega uspeha list CGIL pri volitvah. «Ta zmaga vseh delavcev, je rečeno v brzojavki, poplačuje veliki trud aktivistov v tovarni in turinskih sindikalnih voliteljev ter pravilno enotno linijo, ki jo vodi naša organizacija».

Glavni tajnik FIOM-CGIL Boni pa je izjavil: «Dve sta komponenti tega uspeha FIOM pri volitvah v tovarni Fiat. Prva se tiče praviine politike sindikalnih zahtev, katere temeljni smoter je, obnovitev avtonomne pogodbene oblasti sindikata. Glas delavcev tovarne Fiat poudarja veljavnost te smeri in nujnost nagle in temeljite uveljavitve problemov, o katerih se diskutira. Druga komponenta pa se tiče zavedanja FIOM o pravilnosti politike enotnosti. S temi volitvami je propadel poskus ravnateljstva Fiat, da bi šlo po starih poteh».

Kennedy pooblastil prodajo velike količine žita SZ

Danes bo predsednik sprejel sovjetskega ministra Gromika

WASHINGTON, 9. — Predsednik Kennedy je na tiskovni konferenci sporočil, da je odobril prodajo ameriškega žita Sovjetski zvezi. Izjavil je, da so Sovjetska zveza in druge vzhodnoevropske države izrazile željo za nakup žita od ameriških privatnih trgovcev, in je dodal, da bodo žito SZ in drugim državam Vzhodne Evrope prodali na podlagi normalnih mednarodnih cen in bo šlo za več ton pšenice, pšenične moke in žita za krmo živine. Predsednik je dodal, da se bo plačilo izvrševalo v ameriških dolarjih v gotovini ali pa ob izročitvi blaga v smislu normalnih trgovskih običajev.

Predsednik je dalje izjavil, da bo šlo za kupčijo s Sovjetsko zvezo za štiri milijone registrskih ton žita v skupni vrednosti 250 milijonov dolarjev. Dodal je, da bodo od tega imeli korist ameriška plačilna bilanca in zlate rezerve. Pripomnil je, da bo ta kupčija verjetno imela politični odmev, ker se kdo s tem ne bo strinjal, toda vsaka taka prodaja je v interesu ZDA. Poudaril je tudi, da ta prodaja ne pomeni spremembe ameriške trgovinske politike ZDA s SZ.

Predsednik je nato izjavil, da ni nobenega sporazuma s Sovjetsko zvezo proti pošiljanju jedrskega orožja v vesolje, toda ZDA bi želele, da bi SZ izjavila, da ne namerava postavljati atomskega orožja na tir okoli Zemlje, tudi če ni nobenega zanesljivega sredstva o verifikaciji.

Zatem je predsednik sporočil, da se bo jutri razgovarjal z Gromikom o raznih vprašanjih, ki se tičejo ZDA in SZ. Rekel je tudi, da obstajajo nesoglasja, trenja in spori, toda ne sme se dopustiti, da bi se to spremenilo v vojaške spopade.

Predsednik je izjavil, da nasprotuje zrušenju ustavnih režimov z vojaškimi udari. V zvezi s položajem v nekaterih državah Latinske Amerike je dejal, da «diktature lahko ustvarijo komunistične režime».

Mac Millan bo operiran danes

LONDON, 9. — Danes so javili, da bo predsednik britanske vlade Mac Millan operiran jutri. Zdravniški bilten, ki so ga objavili nocoj, pravi, da bo bolnik podvržen jutri prostatektomiji (izrezanje dela ali cele prostate).

Ponoči so bili številni sestanki ministrov in visokih funkcionarjev konservativne stranke. Razpravljali so o političnem položaju, ki je nastal v zvezi z Mac Millanovo boleznijo.

V političnih krogih so zelo vznemirjeni, ker je Mac Millanova bolezen nujno postavila vprašanje njegovega nasledstva. Mnenje je, da se ne izključuje možnost, da bo Mac Millan napovedal svoj odstop še prej, kakor je nameraval, in to zaradi tega, ker ne bo mogel več tednov izvrševati svojih funkcij.

Zbliževanje francoskih delavskih strank

V neki tovarni nedaleč od Pariza smo vprašali: kako je s sindikati? Odgovorili so nam, da imajo vse tri velike centrale v tovarni svojo organizacijo. Katera je najmočnejša? CGT — Generalna konfederacija dela, je bil odgovor. Ko smo to glasno komentirali kot uspeh komunistov — zakaj je CGT je organizacija, na katero ima KP največji vpliv, so nam odgovorili nekako takole: veliko pristašev CGT hodi v nedeljo v cerkev; važno je, da je CGT najborbenejša, še najvažnejše pa je, da gredo v glavnem vse tri organizacije v zadnjem času skupaj.

Tak vtis dobi človek tudi iz časopisov. Vsak dan priobčujejo novice o skupnih akcijah treh sindikatov. Zadnje čase je bilo dosti priložnosti za takšne enotne nastope. Velike javne debate o cenah in mezdah so pokazale, da se sindikati strinjajo v osnovnem: ne dovoliti, da bi izigrali delavski razred.

To, kar je za opazovalca nemara najbolj zanimivo, je odnos med socialistično sindikalno organizacijo Force Ouvriére (FO) in komunisti (CGT), ker je to eno poglavitnih znamenj odnosov med političnimi strankami delavskega razreda — SFIO in KP. Ta dva sindikata sta zadnje čase zares nastopala na terenu, v protestnih in stavkovnih akcijah bolj ali manj enotno. Zgodilo se je celo, da je celotna nacionalna sindikalna federacija FO, in sicer v kemični industriji, formalno zahtevala organizacijsko enotnost vseh sindikatov.

Čeprav je to ena najmočnejših federacij FO, je ta primer mogoče imeti za izjemo, vendar pa tudi kot znamenje vzdušja. In to političnega vzdušja. Zanj so še druga znamenja. Na primer odgovor generalnega sekretarja Socialistične stranke SFIO Guya Molleta pred njegovim potovanjem v SZ.

Guy Mollet je danes drugačen, kot je bil včeraj, predvsem v odnosu do degolističnega sistema. Ni neznano, da je v začetku namigoval, da bo Socialistična stranka imela lahko vlogo političnega akterja, ki je pomembna za različne kombinacije, kot je to bilo v Četrti republiki. Po kongresu pred pičlimi štirimi meseci pa so socialisti zavzeli stališče, da takšnih možnosti ni več

Ostali so različni pogledi na vrsto vprašanj — o strukturi socialistične države, o enostrankarskem sistemu, o demokratskem centralizmu — vendar pa pri socialistih dozoreva mnenje, da tako imenovana demokratska levica v sedanjem položaju čedalje jasnejše polarizacije družbenih sil ne more storiti nič brez stika in sodelovanja s skrajno levico, s komunisti.

V opoziciji proti sedanjemu režimu, je nedavno dejal Guy Mollet, se lahko zgodi, da se bodo znašli v vzporedni akciji s KP. Vsekakor bomo sprejeli podporo komunističnih glasov, da bi padel režim, ki ima zdaj zelo rahle zveze z normalnim parlamentarizmom.

Ljudska fronta je bila doslej pojem, s katerim so ponoči reakcionarne matere plašile svoje otroke, pa tudi politična formula, ki je socialisti niso hoteli sprejeti. Ko so Molleta zdaj vprašali o tem morebitnem socialistično-komunističnem sodelovanju, je odgovoril: «Vse je odvisno od tega, kaj razumemo pod ljudsko fronto. Če je to tisto, kar smo spoznali leta 1936, se ne odrekam tej dediščini in ne odklanjam akcije ljudske fronte. Nasprotno!»

Ko ni a priori sodelovanja s komunisti, kot se je to dogajalo leta in leta, je Guy Mollet izjavil, da so «socialisti zelo odkriti do tega odpiranja».

Zadnje dni voditelji KP veliko govorijo in pišejo o potrebi in o možnosti skupne fronte s socialisti in ostalimi demokrati raznih odtenkov. Namestnik generalnega sekretarja KP Waldeck Rochet na primer, piše: «Vzradoščen pozdravljam resnično zbliževanje, ki ga je zadnje čase opaziti med komunistično in socialistično partijo, kot tudi uspehe, izvirajoče iz skupne akcije delavcev komunistov in socialistov».

V govoru v mestu Tarbesu se je Jacques Duclos zavzemal za «enotnost delavskih in republikanskih sil» proti «osebni oblasti». Tudi on je poudarjal «lepe vzglede in enotnost».

Najpomembnejši je bil vsekakor govor generalnega sekretarja KP Mauricea Thoreza rudarjem v Saint-le-Nobleu, ko je izjavil, da je «imperativ sedanjega časa — enotnost». «cement te enotnosti pa zveza med socialisti in komunisti». Ko je dejal, da so pri tem dosegli napredek, da sta obe delavski partiji vodili in da še vodita skupno akcijo na raznih straneh, je Thorez poudaril potrebo po skupnem programu. Označil je to, kar bi ta čas morala povedati Socialistična partija in kar bi morala skupno poudariti s KP:

demokratizacijo in razširitev nacionaliziranega gospodarstva;

razvoj osnovnih panog moderne ekonomije, avtomatizacijo, spodbujanje miroljubne uporabe atomske energije;

razvoj tehničnega kadra, ki je Franciji neogibno potreben;

ustvarjanje prave demokracije, krepitev lokalnih samoupravnih organov, prepoved laične šole, demokratsko reformo pouka;

boj proti «force de frappe» in proti poskusom atomske oboroživve.

Ker je ta program upošteval stališča socialistov je Thorez lahko poudaril:

«Mogoče je torej delati skupno... Ne moremo pozabiti, da je skupni cilj izgradnja socializma. Združimo se, socialisti in komunisti, da povedemo delavski razred in vso francosko ljudstvo v srečno prihodnost, kakršno sta predvidevala Guesde in Jaures».

Zadnjih deset dni so lahko politični opazovalci v notranjepolitičnim položaju te države opazili tri poglavitne akcije:

poskus opozicije, da bi našla skupni jezik;

zbliževanje dveh delavskih partij;

odločnost vladajoče skupine, da bi se z vsemi sredstvi uprla ofenzivi nasprotnikov.

Vse to obljublja, da bodo naslednji meseci bogati dogodkov, ki bodo intenzivno obarvali doslej relativno politično sivino.

J. P

RIM, 9. — Tiskovni urad ministrstva za zdravstvo je sporočil, da so v Sofiji podpisali veterinarsko konvencijo med Italijo in Bolgarijo.

Zaradi „Flore“ - hiše brez streh

Razdejanje na Haitiju po divjanju orkana

GROZNE POSLEDICE PUSTOŠENJA ORKANA «FLORA»

Po odkritju Amerike še ni bilo na Kubi in Haitiju takega orkana

Medtem ko se Kuba zahvaljuje za pomoč mednarodnemu Rdečemu križu, pa odklanja «hinavsko ponudbo pomoči tistih, ki hočejo s svojimi blokadami in napadi spraviti Kubo v uboštvo»

NEW YORK, 9. — Najhujši ciklon v zgodovini se je začel danes pomikati v smeri severovzhod proti odprtemu oceanu, potem ko je za seboj pustil na tisoče mrtvih ter nepreračunljivo škodo. Po mnenju meteorologov je «Flora» najhujši ciklon, ki je zajel Karaibske otoke in Mehiški zaliv, odkar je Kolumb položil nogo na Novi kontinent. Dokumenti državnega meteorološkega centra, ki segajo nazaj do leta 1870, ne beležijo nobene tako strašne in pogubne nevihte ter sploh nebenega tako nenavadnega meteorološkega pojava. Orkan «Flora» je namreč štiri dni ostal ustavljen na istem področju, na Kubi in Haitiju, ter ga pustošil in uničeval brez prestanka. To je v nasprotju s klimatskimi «zakoni», po katerih na splošno vetrovi, ki pihajo na zahod, premagajo tiste vetrove, ki poganjajo karaibske ciklone, tako da se ti po določenem številu ur obrnejo proti odprtemu oceanu ali proti obrežju ZDA. Po nekaj urah obstanka na kopnem pa se cikloni tudi «razcepijo» zaradi trenja ob trdi masi. Pri «Flori» pa se je zdelo, da še pridobiva na moči.

V zadnjih urah je orkan «Flora» zajel otok Mayaguana (Bahamski otoki), kjer so ameriške naprave za kontrolo raket v poletu. Nato se je obrnil v vzhodnoseverovzhodno smer s približno hitrostjo 25 km na uro. Zdi se, da bi se moral držati te smeri, potem ko je zapustil obljudena področja. V teh področjih še niso končali šteti mrtve.

Na Kubi se boje, da bo število žrtev naraslo na 4000, potem ko se je strahotno dvignilo ob poplavah v pokrajini Oriente, kjer «so se reke zdele pijane in ponorele», kot je dejal neki pilot meteorološkega letala. Po vesteh neke radijske postaje sta dve vasi izginili. Tudi vesti s Haitija navajajo do 4000 in mogoče še več mrtvih. Po mnenju strokovnjakov je škoda, ki jo je utrpelo kubansko gospodarstvo, nepreračunljiva. Prav tako huda je škoda na Haitiju in mogoče nikoli ne bo ocenjena v vsej svoji celoti.

Za prihodnje ure obstaja gotovost, da orkan «Flora» ne bo ogrožal kopnega. Obstaja pa nevarnost za ladje v bahamskih vodah. Kot napovedujejo, bo orkan šel mimo otoka Grand Turk (Bahamski otoki) v oddaljenosti 160 km severoseverovzhodno.

Prizadet pa je bil tudi otok Jamaika, kjer je bilo kakih deset mrtvih.

Havanski radio je potrdil, da Kuba odklanja ponudbo za pomoč, ki jo je dal Rdeči križ ZDA. «Mi odklanjamo hinavsko ponudbo za pomoč, postavljeno v teh dneh naravne nesreče od tistih, ki skušajo neprestano s svojimi blokadami in napadi spraviti kubansko državo v uboštvo in razdejanje», je sporočil radio. Pač pa so poslali zahvalno brzojavko mednarodnemu Rdečemu križu v Ženevi za pomoč v hrani in zdravilih. Prej je že kubanski veleposlanik pri OZN Carlos Lechuga izjavil, da Kuba ne bo sprejela pomoči od Rdečega križa ZDA in tudi ne od katere koli državne ali poldržavne ustanove iz ZDA. Pač pa je kubanska vlada pripravljena sprejeti pomoč od posameznih ameriških državljanov.

Adenauer je priredil poslovilni sprejem za vse sodelavce. Na sliki je v družbi uradnic zveznega kanclerstva v Bonnu

Jugoslovanska škofa se zavzemata za obnovitev stalnega diakonata

VATIKAN, 9. — Med današnjim nadaljevanjem ekumenskega koncila sta se priglasila kar dva jugoslovanska koncilska očeta: zagrebški nadškof Seper in splitski škof Franić.

Seper je dejal, da je mnogo vzrokov, ki govore za obnovitev stalnega diakonata. Upoštevati je treba, da red diakonata obstaja ter je zelo v časti v vzhodnih cerkvah. S pastoralnega gledišča bi diakonat olajšal mnoge težave, ki so podobne težavam v začetni dobi Cerkve. Če pa se ne bi hoteli povrniti k diakonatu, bi bilo treba najti druge oblike za moderni apostolat. Tega problema ni mogoče rešiti z naslonitvijo na laikat. Težave zaradi problema celibata pa so samo navidezne. Koncil se pač ne skliče zato, da se potrdi dejansko stanje, temveč zato, da se najde pot za rešitev novih problemov, ki jih dejansko stanje ni znalo in ni moglo rešiti.

Pozneje se je oglasil Franić, ki je izrazil že pred dnevi postavljene pomisleke glede ustanovitve diakonata kot stalnega reda in zlasti glede morebitne ukinitve obveze celibata.

Indonezijski škof Ermann Tillemans je danes dal intervju za neki list ter se tudi izrekel za obnovitev diakonata. Po njegovem mnenju, je dejal, je diakonat združljiv z zakonom. Celo bolje je, če je diakon poročen, ker tako lahko bolje dela v svoji vasi in bolje razume probleme svojega ljudstva, tudi bolje kot duhovniki.

Patriarh melhitskega obreda (katoliški) Maksim IV. Saigh je v nekem intervjuju obširno govoril o tem, kako je dogma o prvenstvu rimskega papeža dala povod za nerodna tolmačenja, ki so ustvarila oviro za enotnost kristjanov.

Huda nesreča tovornega letala

MARSEILLE, 9. — Neko panamsko letalo, ki je prispelo iz Kopenhagna ter je bilo namenjeno v Kairo, je danes zjutraj proti peti uri treščilo na tla kmalu potem, ko se je dvignilo z letališča Marignane. Pri padcu letala je nastal požar, pri čemer je izgubilo življenje vseh šest članov posadke. Letalo «Globemaster C-74» je pripadalo družbi «Sir System Corporation», ki je specializirana za prevoz blaga. Prav ponesrečeno letalo je peljalo 30 krav mlekaric, ki so seveda z letalom vred napravile žalosten konec.

PARIZ, 9. — Sovjetski predstavniki so stopili v stik z neko zahodno skupino, da bi se pogovorili o morebitni zgraditvi velikanske čistilnice v SZ, katere letna kapaciteta bi lahko presegla 10 milijonov ton. Omenjena skupina združuje francoske in nemške finančne družbe.

Žena V. Marzotta umrla na porodu

RIM, 9. — Danes so bile pogrebne svečanosti za grofico Rosario Marzotto Tortina, ženo industrijca in poslanca Vittoria Marzotta, ki je umrla pri porodu, kakor tudi za otroka, ki je tudi kmalu po rojstvu umrl. Navzoči so bili poleg svojcev tudi predsednik Vlade s soprogo, številni parlamentarci ter predstavniki industrijcev. Krsti so potem v spremstvu številnih avtomobilov odpeljali v Valdagno, kjer ju bodo položili v grobnico.

Električni tok ubil župana

CASALE MONFERRATO, 9. — Župana iz Altavilla Monferrato Pierina Aceta, starega 56 let, je ubil električni tok v hlevu na njegovem posestvu, ko je hotel pomagati živinozdravniku, ki se je ukvarjal z nekim govedom. Da bi olajšal delo veterinarju, je župan vzel neko prenosno svetilko. Ko pa je hotel svetilko vklopiti, ga je električni tok na mestu ubil.

Temperatura v Bocnu že na ničli

BOCEN, 9. — Po dežju in snegu prejšnjih dni je postalo zopet jasno po vsem Južnem Tirolskem, a obenem se je močno znižala temperatura. Danes zjutraj ob 8. uri je bilo v Bocnu živo srebro na ničli. Nizke temperature so zabeležili v zgornji dolini Venosta in na dolomitskih prelazih.

Renault «R8» cenejši

MILAN, 9. — Danes so objavili, da se je prodajna cena za avto Renault «R 8» znižala na 949 tisoč lir. Značilnosti avtomobila, ki je stal doslej 985.000, ostanejo nespremenjene.

ALFRED ANDERSCH

RDEČELASKA

Roman sodobnega nemškega pisatelja Alfreda Anderscha «Rdečelaska», ki ga je v slovenskem prevodu pravkar izdala založba Obzorja v zbirki «Svet v knjigi», sodi v tisto vrsto romanov, ki imajo nedvomno nekaj estetskih pa tudi idejnih vrednot, ki pa predvsem s svojo sodobno snov obravnavajočo in zanimivo napisano zgodbo ugajajo širokemu krogu bralcev zapadnega sveta. Ta roman, ki je izšel pred dvema letoma, so še kot rokopis odkupili založniki v Londonu, New Yorku, Milanu, Kjoebenhavnu in Stockholmu, lani pa so po njem posneli tudi film. Vse to kaže, da gre nedvomno za dobro napisano delo z živo in zanimivo tematiko. In vse to roman «Rdečelaska» v resnici tudi je. Čeprav bi bilo preveliko povzdigovanje tega dela zgrešeno, pa lahko rečemo, da je to vendar zanimiv in lepo napisan roman, ustrezen okusu povprečnih bralcev.

O pisatelju zvemo iz knjige, da se je rodil leta 1914 v Münchnu in se izučil za knjigotržca. Zaradi delovanja v krogu komunistične mladine je bil od nacistov preganjan in zaprt v Dachauu. Potem je bil zaposlen v industriji, med vojno pa je bil nemški vojak in kot tak ujet od Angležev v Italiji Po vojni je bil novinar, urednik radijskih oddaj, predvsem pa pisatelj. Znan je kot avtor radijskih iger, novel in dveh romanov, od katerih je «Rdečelaska» drugi daljši pripovedni tekst.

Kot v svojem prvem romanu je tudi v «Rdečelaski» osrednji motiv pripovedi beg, beg človeka pred svetom. Tudi v tem romanu mlado dekle, «Rdečelaska» Franziska, beži. Beži pred možem in pred svetom, v katerem živi. Po majhnem sporu se kljub temu, da je noseča, odloči za spremembo svojega življenja. Odpelje se v Benetke, da bi si tam poiskala službo in začela nekaj novega. Toda v Benetkah samo životari. Po nekaj dneh sreča ekscentričnega, bogatega Irca Patricka O'Malleya, ki je zaradi svoje usode med vojno preganjan in se klati po svetu. Preko tega čudnega človeka pride v stik s svojim rojakom Kramerjem, ki je bil gestapovski policijski inšpektor. In prav ta Kramer, ki sedaj živi v Italiji, je bil tisti, ki je med vojno zasliševal O'Malleya, ki je kot angleški padalec pristal v Nemčiji in so ga Nemci ujeli Isti Kramer je po mučenju pridobil O'Malleya za sodelovanje z Gestapom. Temu se je Irec sicer spretno izognil, vendar mu je naprtilo nevšečnosti po vojni. Zdaj snuje O'Malley maščevanje in k temu pritegne tudi Rdečelasko. In res ubije Kramerja, potem pa odide na pot po svetu s svojo jadrnico. Na pot je povabil tudi Franziska, pa mu je ta povabilo odklonila Franziska pa sreča nekdanjega revolucionarja, sedanjega zagrenjenega violinista Fabia Crepaza, katerega življenje spremljamo od začetka romana v samostojnih poglavjih, in odide z njim na njegov dom, kjer bo počakala na porod in novo življenje.

Ta zanimiva in razgibana zgodba je napisana lepo, prepričljivo, z jasnimi značaji vseh nastopajočih oseb, med katerimi je samo oseba Fabia Crepaza nekoliko bleda in ne povsem prepričljiva. Sicer pa dejanje samo in konflikti rasejo iz značajev nastopajočih oseb. Zlasti podoba Rdečelaske je podana plastično, jasno in prepričljivo, čeprav njen značaj ni preprost in njeno ravnanje ni lahko umljivo.

Tudi formalno je Anderschev roman originalen, saj med opise dogajanj vpleta pisatelj tudi reminiscence oseb, ki jih opisuje, prepletajoč tako sedanjost s preteklostjo. Njegovo opisovanje odlikuje briljantna ostrina in pronicljivost, kar ustvarja prepričljivo sliko današnjih ljudi v stiski kaotičnega časa.

Sl. Ru.

* * *

Oktobrska številka «Turističnega vestnika» se nam zdi zlasti zanimiva zaradi članka ing. Bogdana Urbančiča Vodnogospodarske osnove in problemi turizma na našem obmorskem področju, vendar pa je prav zanimiva tudi vsa ostala vsebina.

Slovenski oktet je odpotoval v Ameriko

Po dolgoletnih željah in pripravah z obeh strani je odpotoval renomirani vokalni ansambel, Slovenski oktet iz Ljubljane, v Ameriko. Pevci zbora, ki je bil ustanovljen pred 12 leti, gredo tokrat na turnejo po ZDA in Kanadi, ki jo je organiziral ameriški agent Robert Gewald iz New Yorka v povezavi z nekaterimi večjimi skupnostmi jugoslovanskih izseljencev. Podprla sta jo zlasti odbor za izseljenska vprašanja pri zveznem izvršnem svetu in Slovenska izseljenska matica. Oktet spremlja na tej pomembni poti razen umetniškega vodje dr. Valensa Voduška in organizacijskega vodje Bogdana Pogačnika tudi zastopnik glavnega odbora Izseljenske matice Mitja Vošnjak. Turneja bo trajala pet do šest tednov. Po prvem koncertu na novem kontinentu v Westportu bo imel oktet 13. oktobra koncert v znani dvorani Town-Hall v New Yorku, nato pa bo obiskal vrsto velikih mest, zlasti tistih, kjer živijo večje kolonije jugoslovanskih izseljencev, kot: Newport, Montclair, Pittsburgh, Claridge, Cleveland, Toronto, Milwaukee, Chicago, Waukegan, Pueblo, Fontana in San Francisco. Kaže, da jih bodo zatem povabili tudi v nekatere manjše kraje s kulturnimi domovi naših izseljencev, ki se ne morejo vključiti v siceršnji program turneje. Pa tudi v Mehiki bi želeli izkoristiti priložnost in povabiti oktet tokoj iz ZDA še v to deželo Srednje Amerike.

Salvatore Quasimodo obišče Jugoslavijo

BEOGRAD, 9. — *Kot gost Zvezne komisije za kulturne stike z inozemstvom in Zveze književnikov Jugoslavije bo 16. oktobra prišel v Jugoslavijo italijanski književnik in Nobelov nagrajenec Salvatore Quasimodo. Med bivanjem v Jugoslaviji bo Quasimodo obiskal Beograd, Zagreb, Ljubljano, Dubrovnik in nekatera druga kulturna središča Jugoslavije. Italijanski književnik je izrazil željo, da se za časa bivanja v Jugoslaviji seznani z Nobelovim nagrajencem dr. Ivom Andrićem in drugimi uglednimi jugoslovanskimi pisatelji.*

Nagrada «Wanda Svevo» jugoslovanskemu umetniku

Na sedmi bienali likovne umetnosti v Rio de Janeiru je prejel nagrado «Wanda Svevo» (500.000 cruserosov), ki je bila ustanovljena kot memorialna nagrada v spomin na pokojno generalno sekretarko bienale, jugoslovanski slikar Radomir Damjanović. Sploh je bil jugoslovanski paviljon na razstavi deležen izredne pozornosti zaradi kvalitetnih del različnih smeri.

Strehler operiran

MILAN, 9. — *Režiserja milanskega Piccolo teatro so morali preteklo noč nenadoma operirati zaradi peritonitisa. Njegovo stanje ne vzbuja zaskrbljenosti. Zaradi Strehlerjeve prisilne odsotnosti se bo zavlekla priprava dela «Galileovo življenje».*

Koncerti za študente

FIRENCE, 9. — *V Firencah se bo 14. oktobra pričel šesti ciklus koncertov, posvečen šoli. Koncerte organizira občinsko gledališče v sodelovanju s šolskimi oblastmi. Ta ciklus je posvečen pianističnim delom Roberta Schumanna. Gre za deset koncertov, ki se bodo zaključil 25. novembra. Ob nabavi vstopnic bodo morali študentje pokazati izkaznice, ki jih bo izdalo vodstvo občinskega gledališča.*

Miloška Venera pojde na Japonsko?

NEW YORK, 9. — *Za «Giocondo» se bo tudi Miloška Venera mogoče odpravila iz muzeja Louvre na daljno pot preko morja, vendar ne v Ameriko temveč na Daljni vzhod. Revija «Newsweek» namreč piše, da je japonska vlada zaprosila francosko vlado za slavni kip, da bi ga v Tokiu razstavili med olimpijskimi igrami prihodnje leto. Francoski minister za kulturo Malraux je baje vzel prošnjo v pretres.*

Literarna nagrada pariških «strip-teasers»

PARIZ, 9. — *Pariške «strip-teasers» so ustanovile literarno nagrado ter postavile «bralni odbor», ki naj izbere primerno knjigo za nagrado. Nagrada, ki se imenuje «Nos Belles» (torej skoraj kakor... Nobel), je gotovo eno izmed manj «resnih», se pa vsekakor pridružuje k že obstoječim 1268 literarnim nagradam, ki jih vsako leto podelijo v Franciji. Nagrado «Nos Belles» bodo podelili 18. oktobra v nekem znanem tabareju na Elizejskih poljanah. Predsednik razsodišča bo znani popevkar Pierre-Jean Vaillard.*

* * *

RIM, 9. — *Minister Folchi je danes dopoldne odprl v Ul. Babuino razstavo glasbenih inštrumentov, starih in modernih. Razstava, ki bo odprta do 19. oktobra, je razmeščena v antikvaričnih trgovinah znane ulice, ki jih je okrog sto.*

Včeraj je prispelo v Turin sovjetsko letalo «Tupolev Tu 114», ki bo danes odletelo v Moskvo s 170 potniki. Potovanje je organizirala družba «Transitalia» za nedeljsko nogometno tekmo SZ - Italija. (Na sliki stadion «Lenin», kjer bo tekma)

Soraya prebira besedilo filma, v katerem bo igrala Katarino II. Na sliki je skupaj z materjo na vrtu nekega hotela v Grottaferrati, kjer sedaj stanuje

GERTRUD SCHELLER

neke hladne noči

«Če bi le tisti tam v kotu slednjič odšel, da bi lahko zaprli,» je mladi natakar zehaje rekel staremu.

«Prav imaš, mislim, da danes ne bo nihče več prišel. Vsak rad ostane doma ob takšnem vremenu.»

«Že več kot dve uri sedi tam. Več kot dve uri je pri isti skodelici kave,» se je jezil mladi natakar.

«Gost je gost,» ga je zavrnil stari, pogledal edinega gosta v kotu in rekel: «Nekam podoben je mojemu prijatelju, ki se je pred dvajsetimi leti izselil v Ameriko. Vedno mi je prigovarjal, naj grem z njim, jaz pa se nisem mogel odločiti, da bi zapustil domovino. Če bi bil odšel, bi bil bogat in mi ne bi bilo treba, da vsak dan do kraja izmučim svoje stare kosti.»

«Kaj je obogatel?» se je pozanimal mladi natakar in spet zazehal.

«Da. Nekoč mi je pisal, da je ravnatelj velike tovarne za predelavo živil. Od tedaj nisem več slišal o njem. Je že tako, komur je preveč dobro, rad pozabi svoje prijatelje.»

«Drži,» je rekel mladi natakar in spet se mu je zehnilo.

«Namignil ti je,» ga je opozoril stari natakar.

Mladi je stopil v mračni kot in se čez nekaj minut vrnil.

«Še vedno ni plačal. Vprašal me je le, če bi mu lahko povedal, kje bi lahko za nekaj dni dobil poceni prenočišče.»

«To ne bo lahko,» je menil stari natakar. «Hoteli so vsi zasedeni zaradi jesenskega sejma in posredovalnica je sedaj zaprta.»

«Rekel mu bom karkoli, samo da se bo slednjič spravil. Rad bi šel domov,» je zagodrnjal mladi.

«Strašno lije. Moramo mu pomagati, da bo kje našel prenočišče, četudi samo za to noč.»

«Kaj pa nas briga tujec!» je zamrmral mladi mož. «Končno nimamo posredovalnice za sobe.»

«Vprašaj ga, če je že bil v ‚Sidru' in ‚Pri belem galebu'.»

Mladi natakar je spet odšel v mračni kot in se koj vrnil.

Bil je tam. Rekel mi je, da je že povsod povprašal.»

Stari natakar je malo pomislil, potem pa je šel k telefonu in zbudil svojo ženo.

«Tu je neki moški, ki ni našel sobe in posredovalnica je zdaj že zaprta. Ga smem pripeljati s seboj, samo za to noč, da bo prespal na zofi?»

Žena je nekaj zagodrnjala, toda natakar je vedel, da je to samo njena navada, ker bi rada prikrila, da mu ne more ničesar odreči.

Zato je stopil v temni kot in rekel možu, ki ga je tako spominjal na starega prijatelja: «Za nocoj lahko prenočite pri meni, če se zadovoljite z ležiščem na zofi.»

Dež je valovil kot srebrn zastor od hiše do hiše, ko je šel stari natakar s tujcem po praznih cestah. Njuni enakomerni koraki so zamolklo doneli po mokrem, svetlečem se asfaltu. Oba sta hodila zelo počasi; natakar zato, ker je bil star in utrujen, in tujec, ker je oj tudi star in mogoče tudi truden, ali pa zato, da bi se prilagodil stopinjam svojega spremljevalca.

Dolgo nista spregovorila, naposled pa je natakar le prekinil molk in rekel: «Ni več daleč.»

Tujec je prikimal.

«Škoda, da nimava dežnika,» je natakar nadaljeval pogovor.

«Da, škoda,» je pritrdil mož.

«Imel sem prijatelja, ki ste mu zelo podobni,» mu je priznal natakar. «Zdaj je v Ameriki in je zelo bogat.»

«Tako,» je rekel mož, «tako.»

«Videti je prav reven,» je rekla žena možu nato, ko je tujcu pokazala ležišče.

«Imaš prav, tudi meni se zdi, da se mu ne godi preveč dobro,» je odvrnil natakar in strmel na svetlo plešočo liso, ki jo je cestna svetilka metala na desno steno spalnice.

«Ne bova mu dosti računala,» je rekla žena.

«Seveda ne,» je odvrnil natakar. «Veš kaj, pozabil sem ti povedati, da je podoben mojemu prijatelju Gregorju. Pa še precej mu je podoben.»

«Tistemu, ki je v Ameriki?»

«Tistemu, da. Saj nisem imel drugega prijatelja.»

Molčala sta nekaj časa in gledala v temo. Nenadoma se je spet oglasila žena: «Ti, čisto sem pozabila, da bi mu dala še volneno odejo; če ga le ne zebe. Ta noč je že prav hladna.»

«Saj mu jo lahko še prinesem,» je rekel natakar, vstal, vzel volneno odejo in stopil v sobo, kjer je spal tujec. Tiho je pogrnil odejo preko tanke pernice in se vrnil v spalnico. Ko je spet ležal v postelji je vprašal ženo:

«Imamo še kaj marelične marmelade v kleti, Ana?»

«Še en kozarec. Zakaj?»

«Prinesi ga jutri zjutraj iz kleti, Ana. Gregor je tako rad jedel marelično marmelado.»

«Kaj pa govoriš...» je zamrmrala. «Kaj pa naj ima marelična marmelada opraviti...»

Rahlo jo je prekinil in rekel: «Ana, mož, ki spi na zofi, je moj prijatelj. Spoznal sem ga šele, ko sem ga videl spečega. Leži na obrazu in spi brez blazine. Tudi Gregor je vedno spal tako.»

Žena se je zasmejala in menila: «Pa vendar ne boš pravil, da je ta uboga para tvoj prijatelj, ki je postal ravnatelj.»

«Ne, ravnatelj ni. Moj prijatelj pa je,» je tiho odvrnil mož.

Želite ohraniti trdno zdravje in doseči visoko starost? Skušajte posnemati finskega predsednika Kekkonena. Vsako jutro vstane ob petih, da bi mogel opraviti svoje telesne vaje na prostem. In pri tem ga ne zaustavijo ne slabo vreme ne dež in tudi ne sneg. Predsednik je do konca zvest športnim tradicijam svoje dežele ki sodi med najbolj civilizirane v Evropi

modni kotiček

Letošnje zimske obleke imajo nekaj skupnega

Obleke so izdelane iz težkih volnenih tkanin - Posebnosti modelov so zelo majhni ovratniki - Nekaj modelov najbolj znanih modnih ustvarjalcev

Ženske po navadi vedno delamo načrte za jesensko garderobo ter si želimo lepih kostumov, plaščev in oblek, ki jih še pred začetkom jesenske sezone kažejo modni časopisi in revije. Toda, ko pride čas, da bi začele jesensko garderobo tudi nositi, začne slabo vreme in v nekaj dneh je lahko že tako hladno, da ni mogoče nositi lahkih jesenskih kostumov in oblek, temveč je treba kar preskočiti na zimska oblačila. In to nam vedno povzroča jezo, razočaranje in, seveda, tudi skrbi.

Nekaj takega se nam dogaja tudi v teh dneh. Se nedavno nam je bila kar dovolj tenka volnena jopica, da smo se počutile dobro in udobno. Zadostovala sta dva dni burje in dežja, da so postali prehladni ne samo naše bolj debele jopice in pulloverji, marveč smo že začele misliti celo na zimski plašč.

«Drugo leto ne bom mislila na jesenski, temveč takoj na zimski plašč», je tožila naša znanka. Rade ji verjamemo, da je zdaj takšnih misli. Toda prihodnjo jesen, ko bo mogoče vreme boljše, bo še istega mišljenja?

Res je, da nam jesenska garderoba razmeroma malo časa služi. Živimo pač v takšnih krajih, kjer je prehod med jesenjo in zimo bolj kratek. Zato ne bo odveč, če bomo spravile svoje zamisli in ideje o naši jesenski garderobi zaenkrat v «naftalin» ter si bomo ogledale, kaj nam moda predlaga in svetuje za letošnjo zimo.

Predvsem imajo vsa zimska oblačila, ki jih letošnja moda prinaša nekaj skupnega: izdelana so iz težkih volnenih tkanin, kot na primer iz tweeda, mohaira in mehke volne; jopiči, dvodelnih oblek, ali kostumov so dolgi ter pušča jo vidnega okrog tri četrtine krila in končno so skoraj vsi plašči ter kostumi, pa tudi mnoge obleke, okrašeni s krznom. Posebnosti teh modelov so še zelo majhni ovratniki, povratek «kamelharja» in dvodelne obleke, ki jih bomo z uspehom nosile pod plaščem.

Zimski kostumi morajo biti po zamisli modnih ustvarjalcev takšni, da jih bomo z uspehom nosile vso zimo. Biti morajo iz težkega volnenega blaga, klasične in praktične linije in v resnih ter mirnih barvah. Moda dopušča prav pri zimskih kostumih vrsto variacij in krojev tako, da nam lahko služijo res za vse priložnosti. Tu mislimo na kostume iz težkega tweeda, ali shetlanda, ki jih bomo nosile vso zimo, pa tudi na lažje kostume, ki jih bomo nosile pod plaščem. Vsi pa morajo v kroju, izbiri blaga in barv odražati zahteve letošnje mode, ki se še bolj kot pretekle oslanja na načelo praktičnosti in enostavnosti, povezana z eleganco.

Vzemimo za primer pet kostumov, ki nam jih predstavljajo poznani modni ustvarjalci, kot na primer Fabiani, Patrick de Barentzen, Antonelli, Griffe ali Sardi.

Simoneta in Fabiani predlagata na primer kostum, izdelan iz

mehkega bouclèja v temno-zlati barvi, s kratko jopico, ki ima majhen ovratnik, kimono rokave s posebnim šivom, ki se nadaljuje od životka po rokavih.

Patrick de Barentzen se navdušuje še vedno nad klasičnim kostumom, ki je napravljen iz mehkega volnenega blaga v intenzivno modri barvi. Jopica je ravno krojena ter se zapenja z dvema gumboma ter ima dva žepa. Krilo je le rahlo zvončasto. Kostum dopolnjuje bel, športni klobuček.

Kostum Antonellija je zelo mladosten ter je izdelan iz težkega volnenega blaga v vzorcu pied-de-poul. Tak kostum nam lahko nadomešča plašč, saj ima majhen zaprt ovratnik ter se zapenja z dvojno vrsto gumbov. Jopica je kratka ter krojena bolj po telesu.

Kostum, ki bo primeren pod plaščem, predlaga pariški krojač Griffe. Gre za jopico, ki se zapira na hrbtu, ki ima šal-ovratnik, kateri se veže na hrbtu in ima samo nakazana dva žepa. Krilo je v pasu nekoliko nabrano, sicer pa je ravno krojeno.

Sarli je za črn kostum, odlikuje ga dolga jopica, ki jo krasijo štirje lepi gumbi in ovratnik iz črnega krzna. S krznom so okrašeni tudi rokavi, medtem ko je krilo povsem ravno. Tak kostum bo primeren za vse elegantne priložnosti.

NI VEČ NOBENEGA DVOMA O POSLEDICAH ATOMSKE VOJNE

Poleg eksplozije in žarčenja, človeku nevarni še toplota in zračni sunek

Po eksploziji bi na razdalji 35 km bila na človeku uničena vsa koža

Silovita svetloba, pri kateri bi človek oslepel - Zračni sunek bi napravil krater, globok 80 in širok do 800 m - Razni predmeti in tudi človeško telo bi se spremenili v nevarne izstrelke - Hude prebavne motnje, pomanjkanje rdečih teles ipd. - Ostale posledice

Dne 6. avgusta 1945 je ameriško letalo izpustilo na Hirošimo novo vrsto bombe. Tehtala je le 5 ton, a njena moč je bila enaka 20.000 tonam TNT (trinitoluola), ali 2 megatona. Tega usodnega dne je umrlo na desettisoče ljudi in strašne posledice se čutijo še dandanes. Torej bomba z močjo dveh megaton je povzročila tolikšno opustošenje! A če pomislimo, da razpolagajo danes velesile s stotinami bomb, ki daleč presegajo Hirošimo, ne more biti nobenega dvoma več o posledicah morebitne atomske vojne. Ta bi nas potisnila v katastrofo takega obsega, da je zelo dvomljivo, če bi sploh lahko popravili škodo in če bi se sploh kdo rešil uničenja.

V čem sestoji nevarnost tega orožja? Predvsem v radioaktivnem žarčenju, ali «falloutu», in v vrnitvi na zemljo tistih snovi, ki so bile pri eksploziji zastrupljene. Toda, še pred temi učinki si oglejmo druge, bolj znane, kot sta toplota in zračni sunek.

Pri eksploziji se približno ena tretjina moči spremeni v toploto in svetlobo. Prvi trenutek presega toplota v središču eksplozije milijon stopinj, pomeni, da gre za višjo temperaturo kot je na površini Sonca. Nato se toplota nekoliko zniža, a se kmalu ponovno dvigne, tako da imamo dvojen toplotni impulz. Prvi traja le delček sekunde, vtem ko doseže drugi svoj maksimum po treh sekundah. Približno dve tretjini vse toplote je oddane v deretih sekundah po eksploziji.

Če je dan jasen, povzroči toplotno sevanje opekline tretje stopnje, to je popolno uničenje kože na vsem telesu, in to do 35 kilometrov daleč druge stopnje pa preko 40 km. Megla, dim in podobni činitelji pa pripomorejo seveda, mnogo k zmanjšanju te razdalje.

Tudi vid je resno ogrožen pri takih eksplozijah, kajti moč svetlobe presega več sonc. Kdor bi gledal v smer eksplozije bi skoraj gotovo oslepel. Da bi učinke eksplozije bilo občutiti na čim večji površini, pride do teh po navadi v visoki atmosferi. Če bi 10 megatonska bomba eksplodirala v višini 40.000 metrov, bi v območju 8.000 kvadratnih kilometrov sežgala sleherno gorljivo snov. Pri tem bi izbruhnili številni požari, ki bi resno ogrožali človeško življenje, bodisi zaradi opeklin, bodisi zaradi rušenja stavb in pomanjkanja kisika, katerega bi požar v kratkem izčrpal.

Zelo hude posledice bi povzročil tudi zračni sunek, ki eksploziji sledi. Če bi do te prišlo tik ob zemlji, bi napravila krater, globok približno 80 metrov, širok pa do 800. V krogu 5 km bi bila porušena vsaka, še tako trdna stavba. Tudi telo bi zelo trpelo pri tem, kajti pritisk na vsak kvadratni centimeter telesa bi znašal približno 7 kg, in to do 3 km od središča eksplozije, 1 kg pa na razdaljo 5 km. Posledica tega bi bila, da bi se najrazličnejši predmeti in človeško telo spremenili v zelo nevarne izstrelke. Visoki pritisk bi na razdalji 30 km uničil ušesni bobnič, pljuča pa bi trpela resne poškodbe do 15 km razdalje.

Tako, delno zaradi toplote, delno zaradi zračnega pritiska, bi stotisoči ljudi našli smrt. Preostalim bi reševalni oddelki težko pomagali, in sicer zaradi najhujše posledice eksplozije, posledice ki je ne vidimo in ne slišimo, zaradi žarčenja.

Začetno žarčenje, sestavljeno iz nevtronov in gama delcev, bi bilo smrtonosno za človeka v pasu 4 km. Vendar bi že toplota tu popolnoma umičila vsako življenje. To prvo žarčenje bi torej trenutno za človeka ne imelo praktičnih posledic.

Bolj nevarno bi bilo sevanje, povzročeno po tistih snoveh, ki bi bile pri eksploziji okužene in nato raznesene od vetrov in zračnega sunka na vse strani. Pas, v katerem bi bilo življenje ogroženo, pa je odvisen bodisi od vetrov kot tudi od samega ozemlja, v kolikor bi gorovje in nasprotni vetrovi branili človeka, vtem ko bi doline usmerjale okužene snovi proti njemu.

Človek, ki bi bil obsevan od manjših količin žarkov, bi občutil hude prebavne motnje, pomanjkanje rdečih telesc, opekline in gnojitve. Če bi bile količine večje, bi te motnje postajale čedalje hujše in bi ga končno usmrtile. Pri srednje močni bombi bi preživeli lahko prišli iz svojih zaklonišč po treh, štirih dneh in še tedaj le za nekaj ur. Predvsem starejši ljudje bi morali skrbeti za razkužitev hiš, vtem ko bi otroci in mlajši ljudje sploh ne smeli iz zaklonišč. To pa zaradi tega, da bi se čim manj občutile posledice pri bodočih rodovih. Po prvem tednu bi se ljudje lahko brez strahu preselili iz protiatomskih zaklonišč v kleti, po enem mesecu pa bi lahko preživeli večji del življenja na prostem. Sicer se zdi čudno, a po treh, štirih mesecih bi praktično izginilo smrtonosno žarčenje, zakaj to izgubi svojo moč mnogo hitreje, kot se navadno misli. Po treh letih bi obstajal samo še en radioaktivni izotop (cezij 137), njegovo škodljivost pa bi lahko omejili s tem, da bi preorali zemljo.

Težje bi bilo s hrano, kajti živila iz okuženih rastlin bi nakopičila v našem organizmu okrog 30.000 enot radioaktivnega stroncija (stroncij 90), vtem ko ga človeški organizem lahko prenese največ 70 enot. To bi bilo za nas smrtonosno, kot tudi samo radioaktivno žarčenje, zakaj redki bi bili tisti, ki bi se se lahko pravočasno zatekli v protiatomska zaklonišča z rezervno hrano. Velik del prebivalstva bi, torej bil uničen že pri atomskem napadu, in sicer zaradi rušenja stavb, toplote, žarčenja in radioaktivne hrane.

Pred nami, v bodočnosti, ostaneta potemtakem dve poti: prva nas vodi s pomočjo atomske energije k mirnemu napredku, druga pa v brezno atomske vojne. V besedi atom je torej skrita usoda človeštva — njegovo življenje ali smrt.

Pr. Se.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Giorgio Celiberti v «Občinski»

V skupino znanih furlanskih umetnikov Afro, Mirco in Zigaina, ki se je nedavno uveljavila doma in v tujini, se poslednje čase vključuje novo ime: Celiberti. Videmčan Giorgio Celiberti je pričel nastopati z dvajsetim letom in je danes s štirindvajsetimi na višku svoje ustvarjalnosti, kar dokazuje sedanja razstava olj v občinski galeriji. Njegova pot od 1949 pa do danes je posejana z desetimi prvimi nagradami, katerim se letos pridružuje še ona z antologične razstave rimskih slikarjev v znesku milijona lir.

Celibertija v Trstu že poznamo, ker je njegova peta osebna razstava leta 1953 bila prav tu. Tako nam sedaj že drugič predstavlja dosežke svojega slikanja, ki se pač v marsičem razlikuje od onih pred desetimi leti. Medtem je Celiberti šel skozi 24 osebnih razstav v Rimu, Milanu, Turinu, Florenci, Benetkah, Parizu in Severni Ameriki, kjer bo 26. novembra ponovno razstavljal v New Yorku. Njegov katalog navaja vrsto udeležb na skupnih razstavah, med katerimi so tudi beneška bienala, rimska kvadrienala ter razstava mladega italijanskega slikarstva na Japonskem. Če omenimo še, da je Celiberti preživel leto dni v Parizu, da je deloval leta 1956 v Bruslju kot stipendist ministrstva za javno vzgojo, bil l. 1957 v Londonu, l. 1958 prepotoval Severno Ameriko, Mehiko, Kubo in Venezuelo ter da od tedaj živi v Rimu, potem si lahko ustvarimo točno predstavo o nenavadni dinamičnosti tega še mladega slikarja, ki si zna s takšno odkrito prostodušnostjo pridobiti našo naklonjenost.

Celibertove slike odkrivajo v vsem njegov značaj in živahno naravo. Nedvomno kažejo tu razstavljena dela v olju, da njih ustvarjalec obvlada do rafiniranosti to klasično tehniko slikanja, s katero podaja že močno po svoje ekspresionistično stilizirani svet preprostih predmetov, z danes v slikarstvu že neizogibnimi steklenicami, kozarci, škatlami in podobnim. A to robustno figurativno ogrodje mu služi le zato, da nanj razpenja svoje prefinjeno dognano slikarsko znanje, kot dragoceno tkivo srebrnikasto-relenih odtenkov na črnem žametu, poškropljenem z biseri jutranje rose. Antonio Mor piše o Celibertiju naslednje: «Medtem, ko večina današnjih slikarjev teži k samotarstvu in izjavlja, da je v sporu s celim stvarstvom, se Celiberti dnevno bori, kako bi našel točko skupnega razumevanja z vsemi...». Guttuso pa govori o njegovi «napadalni jasnosti», Bellonzi o «nekem romanticizmu, istočasno nežnem in nasilnem» ter o «ekspresionističnem zletu». K temu bi mi še dodali, da korenini privlačni čar Celibertijev slik zlasti v igri svežine drznih potez in deviško zadržane umerjenosti barv, med katerimi se bela odbija in vrača v neštetih optičnih odmevih, vedno drugačna, primerno temu, kakršna je pač barvna moč njene odbojne podlage.

MILKO BAMBIČ

Radio Televizija

ČETRTEK, 10. OKTOBRA 1963

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Sopek slovenskih pesmi; 11.45: Italijanski akvarel; 12.15: Znameniti gorniki v Julijskih Alpah; 12.45: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.00: Za prijeten uvod igra klavirski duo Russo-Safred; 17.20: Glasbeni kaleidoskop: Beneška fantazija — Poje George Chakiris; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Glasba v sodobni družbi; 18.45: Tamburaški ansambli; 19.15: «Potovanje na mesec», dramatizirana zgodba; 20.00: Šport; 20.30: Znani motivi; 21.00: Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije; Franz Liszt: Koncert št. 1 v Es-duru za klavir in orkester Peter Iljič Čajkovski: Simfonija št. 4 v f-molu, op. 36; nato Južnoameriški ritmi.

Trst

12.00: Plošče; 12.20: Glasbeni vložek; 12.25: Tretja stran; 13.00: Srečanje z lirično opero; 13.15: Almanah; 13.30: Glasba po željah.

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 11.00: Kotiček za najmlajše; 12.00: Glasba po željah; 12.45: Lahka glasba; 12.50: Nadaljevanje glasbe po željah; 13.40: Orkester RTV Ljubljana; 14.00: Glasba po željah; 14.30: Melodije za prijetno popoldne; 151.5: Zabavna glasba; 15.30: Slov. narodne pesmi; 16.00: Vsakodnevne melodije; 17.00: Solisti in zbori; 17.40: Polke in valčki; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Peppino di Capri; 19.30: Prenos RL; 22.15: Dve kompoziciji kvarteta Dave Brubeck; 22.40: Pesmi in ritmi; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 7.00: Almanah; 8.20: Naš jutranji pozdrav; 8.30: Glasbeni sejem; 8.50: Strani iz albuma; 10.00: Operna antologija; 11.15: Koncert; 13.25: Pustolovščine v ritmu; 14.55: Vreme na ital. morjih; 15.15: Glasbena beležka; 16.00: Program za najmlajše; 16.30: Plošče; 18.30: Koncert violinista Aleksandra Pavlovića in pianista Andrea Pregerja; 19.10: Oddaja za delavce; 19.30: Glasbeni vrtiljak; 21.00: «All'ombra del bosco latteo», radijska igra.

II. program

8.00: Jutranja glasba; 8.35: Poje Jenny Luna; 9.00: Ital. pentagram; 9.15: Ritmi in fantazije; 9.35: Kvartet «Cetra»; 10.35: Nove ital. pesmi; 11.00: Glasba za dobro voljo; 13.00: Gospa ob 13. vam predstavlja; 14.00: Pevski program; 14.45: Najnovejše plošče; 15.00: Album pesmi leta; 15.15: Oddaja za avtomobiliste; 15.35: Koncert v miniaturi; 16.00: Rapsodija; 16.35: Panorama motivov; 17.00: Ameriške pesmi; 17.35: Mala ljudska enciklopedija; 17.45: Plošče; 18.35: Vaši najljubši pevci; 19.50: Iz sveta operete; 20.15: Ritmi iz «Karnevala v Rio de Janeiru»; 21.00: Pesmi Evrope; 21.35: Večerna glasba; 22.10: Jazzovski kotiček.

III. program

18.30: Gospodarska rubrika; 19.00: Indijske narodne pesmi; 19.15: Pregled španske kulture; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Koncert Franza Josepha Haydna; 22.45: Saba v evropski kulturi.

Slovenija

4.00: Dobro jutro; 8.05: Simfonični plesi in rapsodije; 8.40: Portret v miniaturi; 8.55: Radijska šola; 9.25: Iz oper Bedricha Smetane; 10.15: Prokofjev in Stravinski; 10.30: Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje; 10.55: Vsak dan nova popevka; 11.00: Pozor, nimaš prednosti; 12.05: Zabavna glasba; 12.15: Radijska kmečka univerza; 12.25: Domači napevi; 12.45: Jugoslovanske skladbe za godala; 13.15: Zabavna glasba; 14.05: Giuseppe Verdi: IV. slika opere «Rigoletto»; 14.35: Naši poslušalci čestitajo; 15.15: Zabavna glasba; 15.35: Iz češke koncertantne literature; 17.05: Popoldan Brahmsove glasbe; 19.05: Glasbene razglednice; 20.00: Četrtkov večer domačih pesmi; 20.45: Lahka glasba; 21.00: Literarni večer; 21.40: Pri skladatelju Ivu Petriču; 22.15: Skupni program JRT; Naši umetniki muzicirajo; 23.05: Ples na valu 327,1 m.

Hitra popravila in prodaja TV aparatov pralnih strojev elektrogospodinjskih predmetov

Radio TREVISAN

Trst, Via S. Nicolò 21, tel 24-018
Popravila: Via delle Milizie 3, telefon štev 76-276

Ital. televizija

18.00: Program za najmlajše; 19.00: Dnevnik; 19.45: Oddaja za poljedelce; 20.15: Šport; 20.30: TV dnevnik; 21.05: «Gran Premio»; 22.25: Film danes; 23.05: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05: Dnevnik; 21.15: «Il grande coltello», tretji del; 22.50: Šport v četrtek.

Jug. televizija

10.00: TV v šoli; 17.30: Angleščina na TV; 18.00: Poročila; 18.05: «Slike sveta» — filmski žurnal za otroke; 18.30: Britanska enciklopedija; 19.00: TV obzornik; 19.30: Koncert Johna Sebastiana za orglice; 20.00: TV dnevnik; 20.30: «Opatija 1963» — prenos festivala zabavnih in popularnih melodij iz Opatije; 21.45: Propagandna oddaja; 22.00: Poročila.

Priporočamo Čebelico

Napravite svojim najmlajšim šolarjem veselje s tem, da jim nabavite knjižice zbirke Čebelica (založbe Mladinska knjiga). Tudi te knjižice pišejo priznani književniki, za ilustracije pa skrbe znani slikarji. Knjižice lahko nabavite v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Predno sprejmete neko važno odločitev, še enkrat dobro premislite, ali ste povsem pripravljeni nanjo. Na čustvenem področju dobre perspektive.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Manjše nevšečnosti, ki jih boste z ustreznim ukrepom takoj odpravili. Ne bodite v svojih čustvih prenagljeni.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Srečne okoliščine vam bodo omogočile naglo rešitev izredno neprijetnega vprašanja. V družini bo predmet razpravljanja neki vaš čustveni odnos.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Jutro je zelo primerno za poslovna potovanja. Kar zadeva vaše osebne interese, bodite bolj diskretni.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vašemu poklicnemu delu grozi nekaj dokaj resnih nevarnosti. Ogibajte se temu, da bi načenjali nekatera preveč delikatna vprašanja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ni primerno, da bi počivali na lovorikah, spremembe, do kateri bo prišlo v vašem poslovanju, zahtevajo od vas dobro pripravljenost. Vaša širokosrčnost bo poplačana.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Uspeh ne bo izostal, če boste svoje poslovanje strogo organizirali. V čustvenem pogledu lahko upate na najboljše, le ne bodite preveč nestrpni.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Situacija je precej zapletena in težavna, predvsem kar zadeva vaš ugled. Ne dovolite, da bi na vas vplivalo živčno vzdušje, ki vlada v družini.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Če se hočete z uspehom izvleči iz nekega skrajnje nevšečnega položaja, ne kažite nobene omahljivosti. Prijatelji, ki vas obkrožajo, niso preveč iskreni.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nov položaj, ki se je ustvaril, vam bo omogočil uresničitev inteligentnega načrta. V svojih čustvenih težnjah ne boste razočarani.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Bodite manj popustljivi v vsem, kar zadeva finančno poslovanje. Upoštevajte občutljivost svojih najbližjih.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne omahujte pred začetnimi težavami. Začutili boste potrebo, da se odpočijete v mirnem družinskem vzdušju.

Nenavadno odkritje iz rimske dobe

V Budimpešti so pred dnevi prišli do važnega in ne ravno najbolj običajnega arheološkega odkritja. Pri kopanju temeljev za neko novo stavbo v budimpeštanskem industrijskem središču Dunaujvaros so nekateri delavci pri tem izkopali sarkofag s povsem nedotaknjenim telesom moškega, morda rimskega vojaka, umrlega pred kakimi 1600 leti. Po najnovejših zgodovinskih raziskovanjih, je na tem mestu nekoč stalo rimsko taborišče, ki so ga bili imenovali «Intercisa». Taborišče je najprej branil oddelek konjice, zatem pa oddelek sirskih lokostrelcev. Sarkofag so našli prav na mestu, kjer je po mnenju zgodovinarjev stalo pokopališče omenjenega taborišča. Posebno zanimivost predstavlja pa telo nepoznanega vojaka, ki je v sarkofagu ležalo celih 16 stoletij. Popolnoma ohranjeni so ostali lasje in brada, rdečkaste barve, izvrstno ohranjeni pa tudi pljuča, nos, zobje in ostali deli telesa. Glava umrlega je ovita v prt rumene, čelo pa s povojem bele barve. Truplo je bilo oblečeno v hlače prav tako rumene barve, dolge do gležnjev.

Odkritje je posebno važno, ker dokazuje, do kod so Rimljani prodrli v Panonsko nižino, poleg tega pa tudi zaradi tega, ker niso doslej še nikjer našli tako dobro ohranjenega telesa iz rimske dobe.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 18.5, najnižja 14.1, ob 19. uri 15.8; vlage 54 odst., zračni tlak 1023.9 raste, veter 7 km severovzhodnik, nebo 2/10 pooblačeno, morje skoro mirno, temperatura morja 19 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, CETRTEK, 10. oktobra Danijel
Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 17.31. Dolžina dneva 11.18. Luna vzide ob 23.30 in zatone ob 14.19
Jutri, PETEK, 11. oktobra Samo

SKLEP POKRAJINSKEGA ODBORA ZA CENE

Mleko v prodaji na drobno od danes za 13 lir dražje

Mleko v steklenicah bo odslej stalo 100 lir liter. Trgovci na debelo so zahtevali povišek na 118 lir liter

Pokrajinski odbor za cene je na včerajšnji seji sklenil, da se takoj (že od danes dalje) poviša cena mleka v prodaji na drobno v litrskih steklenicah na 100 lir, v pollitrskih steklenicah na 50 lir, neustekleničeno mleko pa na 90 lir liter. Do sedaj se je mleko v litrskih steklenicah prodajalo po 87 lir, v pollitrskih steklenicah po 45 lir, neustekleničeno pa po 80 lir liter.

Kot torej vidimo, se je z današnjim dnem mleko podražilo v glavnem za 13 lir liter. To povišanje cene mleka v prodaji na drobno se je pričakovalo iz dneva v dan. Glavni vzrok za povišanje cene mleka na drobno je povišanje cene pri kmetih.

V začetku tega meseca se je v Trstu pojavilo pomanjkanje mleka, ki je v nekaterih dneh doseglo tudi do 30 odstotkov v primerjavi z običajno dnevno potrošnjo. Trgovci na debelo, ki dobavljajo mleko našemu mestu, so ta pojav utemeljili s pomanjkanjem mleka na področjih, kjer ga nabavljajo po starih cenah, ki so se gibale okrog 50 lir za liter.

Kot je znano, dobiva naše mesto največ mleka iz Furlanije, beneške pokrajine in iz pokrajine Trevisa. Na teh področjih so se v zadnjih mesecih pojavila velika, predvsem lombardska podjetja, ki izdelujejo sir in druge mlečne proizvode. Poleg tega pa je že dlje časa opaziti, da prihajajo zlasti v beneško pokrajino iskat mleko celo iz srednje in južne Italije. Vsi ti novi kupci so začeli plačevati kmetom mleko po znatno višji ceni, kot so ga plačevali tržaški grosisti, da so si zagotovili zadostne količine za svoje industrijske potrebe. Razumljivo je, da so začeli kmetje, ki niso bili vezani s pogodbami s tržaškimi grosisti, prodajati mleko tistemu, ki jim ga je dražje plačal. Konec septembra pa je zapadlo mnogo pogodb, ki so jih imeli tržaški grosisti s kmeti. Zato so začeli tudi kmetje, ki so bili do tedaj vezani na stare cene, zahtevati višje cene za mleko. V tej bitki med grosisti, ki dobavljajo mleko za široko potrošnjo, in predelovalno industrijo, je cena mleka pri kmetih skočila v nekaterih krajih do 65 lir za liter. Sicer pa se je povprečna cena mleka pri kmetu na omenjenih področjih povišala na okrog 62 lir liter, kar je za 13 lir več kot do sedaj.

Trgovci na debelo so predlagali prefekturi, da se cena mleka v prodaji na drobno poviša od 87 na 118 lir liter. To svojo zahtevo so utemeljili s tem, da jih mleko pri kmetih stane že 70 lir liter, kar je sicer nekoliko pretirano. Razumljivo je torej, da se pokrajinski odbor za cene ni mogel izogniti ukrepu, ki naj bi vzporedil ceno mleka v prodaji na drobno s povišanjem cene mleka pri kmetih. Zato tudi ni vzel v poštev predloga trgovcev na debelo, ampak je sklenil, da se cena mleka na drobno poviša povprečno za toliko, za kolikor se je povišala pri proizvajalcu.

Deželni volilni zakon pred poslansko zbornico

Načelniki poslanskih skupin v Rimu so sklenili, da bodo o volilnem zakonu za deželo Furlanijo-Julijsko krajino začeli ponovno razpravljati 16. ali 17. oktobra. Zbornica bo prekinila zasedanje za časa kongresa socialistične stranke. Nato se bo zopet sestala od 29. do 31. oktobra, da zaključi razpravo o omenjenem volilnem zakonu.

ZA LEVI CENTER

Danes nadaljevanje pogajanj med tajništvi

Po obširnem poročilu tajnika pokrajinske federacije PSI Arnalda Pittonija o rezultatih prvega sestanka med tajništvi KD, PSDI, PRI in PSI, na katerem so si izmenjali stališča glede uveljavljenja politike levega centra na Tržaškem, je pokrajinski odbor PSI sinoči po daljši diskusiji odobril z večino glasov poročilo tajnika in pooblastil tajništvo pokrajinske federacije PSI, da nadaljuje pogajanja.

Tajništva KD, PSDI, PRI in PSI se bodo ponovno sestala danes ob 18.30 na sedežu pokrajinske federacije KD v palači Diana, da bi začasnemu sporazumu dali dokončno obliko.

Miljski pristan bodo popravili

Na deželnem skrbništvu za javna dela je bila včeraj dražba za dodelitev popravljalnih del v miljskem pristanu, ki je bil poškodovan ob zadnji povodnji. Delo so dodelili nekemu domačemu podjetju in bo stalo 11.760.000 lir.

DANES PROTESTNO GIBANJE ULT

Tuberkulozni bolniki zahtevajo izboljšanje podpor in oskrbe

Protestirali bodo po vsej državi - Pri nas bo protestna manifestacija danes zjutraj v zdravilišču na Trsteniku

Danes bodo bolniki tbc, ki so v oskrbi Zavoda za socialno zavarovanje in protituberkuloznih konzorcijev, ali pa ki dobivajo državno pomoč, izvedli po vsej državi prvo protestno manifestacijo. Napovedalo jo je Združenje za borbo proti tuberkulozi (ULT), da bi doseglo boljšo gmotno pomoč in boljše zavarovalne pogoje.

Predvčerajšnjim je minister za delo predložil v senatu zakonski načrt na izboljšanje oskrbe tuberkuloznih zavarovancev INPS, toda ULT meni, da je ta zakonski načrt nezadovoljiv. Združenje pa se strinja z zakonskimi načrti, ki so jih predložili CGIL, ACLI in razni posamezni parlamentarci, da bi dosegli dokončno in zadovoljivo rešitev tega spornega vprašanja.

V Trstu bo protestna manifestacija v zdravilišču tbc INPS na Trsteniku. Pričela se bo ob 9. uri zjutraj in končala opoldne. Bolniki se bodo zbrali na skupščini, kjer jim bodo njihovi predstavniki govorili o borbi za izboljšanje položaja. Razen tega so pripravili transparente, na katerih so navedli svoje zahteve. V tem času se bodo tudi izognili vsaki zdravniški negi, ne bodo počivali na ležalnih stolih kot običajno itd. S svojim protestom bodo opozorili oblasti na svoj neugoden položaj in pritisnili nanje, da sprejmejo njihove zahteve.

Radijski telefoni na vozilih RK

Na reševalne vozove Rdečega križa bodo v kratkem namestili radijske telefone. V ta namen je dala Tržaška hranilnica na razpolago 6 milijonov, s katerimi so kupili napravo. Ta naprava bo omogočila vozilom, da pridejo hitreje na pomoč. Centrala bo na oddelku za prvo pomoč RK na Trgu Vittorio Veneto in bo začela delovati januarja 1964.

• *Na sedmem vsedržavnem kongresu juristov* in odvetnikov v Bariju sta zastopala Trst odv. Gasser, predsednik sveta tržaške odvetniške zbornice, in odv. Davanzo. Ta je prebral poročilo o temi: «Odvetniški poklic v Evropski gospodarski skupnosti».

Pogajanja za pogodbe petrolejske stroke

V Rimu so se končala pogajanja o klasifikaciji dela in nalog, ki jih opravljajo posamezni delavci in uslužbenci v petrolejskih podjetjih, združenih v organizaciji USIP, med katere spara tudi rafinerija Esso Standard Italiana pri Sv. Soboti. Zadnja pogajanja so se tikala oddelkov parafina in raznih služb ter upravnih, tehničnih in komercialnih uslužbencev. V kratkem bodo podpisali v Rimu vsedržavno pogodbo, kasneje pa bodo podpisali še dopolnilne pogodbe po podjetjih. Nato se bodo pogajali o določitvi draginjske doklade spričo povečanja števila kategorij v zvezi z medzveznim sporazumom o pregibni lestvici z dne 29. julija letos.

Kar se tiče vsedržavne pogodbe združenja Asschimica, v katero spada tudi tržaška «Aquila», so se začela v Milanu pogajanja o oddelku «raznih služb» ter pričakujejo, da bodo podpisali vsedržavno pogodbo prihodnji teden, nakar pridejo na vrsto pogajanja za sklenitev pogodb po posameznih podjetjih.

Doplicherjeva lastnina prodana na dražbi

Včeraj je bila na civilnem sodišču, ki mu predseduje dr. Franzot, dražba nepremičnin znanega Marija Doplicherja. Dražbe sta se udeležila samo dva ponudnika, in sicer gradbenik Rosenwasser in trgovec dr. Tinarelli. Na dražbi je bil prisoten samo dr. Tinarelli, ki si je zagotovil zgradbo restavracije «Tritone» v Miramarskem drevoredu (Barkovlje) in zemljišče, ki mu pripada. Za restavracijo je dr. Tinarelli plačal 30 in pol milijona lir. Pripominjamo, da je dr. Tinarelli kupil omenjeno zgradbo in pripadajoče zemljišče za neko neznano družbo.

Omet padel ženski na glavo

Močni sunki burje v tej muhasti jeseni so včeraj povzročili nenaden padec ometa s pročelja stavbe v Ul. del Rivo 10. Prav tedaj je šla mimo jugoslovanska državljanka Ema Jakomin por. Eber od Sv. Antona pri Kopru, kateri je omet padel na glavo ter jo ranil. Jakominovo, ki je zadobila tudi živčni pretres, so prepeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na drugi kirurški oddelek s prognozo okrevanja v enem tednu.

Sunki letos res prezgodnje burje so dali precej opravila tudi gasilcem, ki so morali včeraj odstraniti debel tram na Trgu stare mitnice 9, ki je bil na tem, da pade z nekega zidarskega odra. Nato so morali v Ul. Zamboni 1, kjer se je zaradi burje odtrgal omet na pročelju stavbe in padel na pločnik. Gasilci so odstranili še nekatere majajoče se kose ometa, ki so predstavljali stalno nevarnost za pešce.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

William Shakespeare

V SOBOTO, 12. oktobra ob 21. uri
V DVORANI NA STADIONU «PRVI MAJ», VRDELSKA CESTA 7
OTVORITVENA PREDSTAVA
OB 400-LETNICI ROJSTVA
WILLIAMA SHAKESPEARA
V NEDELJO, 13. oktobra ob 17.30
REPRIZA

«OTHELLO»

Prevod OTON ZUPANČIČ — Režija BRANKO GOMBAČ

Othello, plemenit zamorec — Jožko Lukeš; Jago, njegov praporščak — Alojz Milič; Desdemona, Brabantiova hči — Mira Sardočeva; Brabantio, senator — Modest Sancin; Cassio, njegov pobočnik — Stane Starešinič; Roderigo, beneški plemič — Silvij Kobal; Lodovico, Brabantiov sorodnik — Stane Raztresen; Emilija, Jagova žena — Zlata Rodoškova; Montano, namestnik na Cipru — Danilo Turk; Bianca, Cassiova ljubica — Miranda Caharija; Beneški dož — Rado Nakrst; Senator — Adrijan Rustja; Senator — Josip Fišer; Mornar in plemič — Edvard Martinuzzi; Spremljevalka — Leli Nakrstova.

Nastopajo še: služabniki, častniki, svetovalci, plemiči, vojaki.

Prodaja vstopnic od petka, 11. t. m. dalje v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni dvorane.

Pridite v ponedeljek k zanimivemu predavanju

Znanstveni sodelavec Inštituta za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti prof. dr. Niko Kuret iz Ljubljane bo na pobudo Narodne in študijske knjižnice predaval

V PONEDELJEK, 14. T.M. OB 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa 9

O RETOROMANIH,

četrtem švicarskem narodiču.

Predavatelj se je osebno seznanil s številnimi problemi tega narodiča in z njihovim reševanjem, ki je izredno zanimivo za vsako narodno manjšino in je lahko za zgled vsaki demokratični državi. Predavanje bodo spremljali številni diapozitivi.

SLOVENSKI KLUB sporoča, da bo skupina tržaških slikarjev umetnikov priredila

KOLEKTIVNO UMETNISKO RAZSTAVO

v korist žrtev potresa v Skopju. Razstava bo v dvorani Slovenskega kluba v Ulici Geppa št. 9/I, od torka 29. oktobra do četrtka 14. novembra. V tisku bo sledil podroben program razstave na katero že danes toplo vabimo naše občinstvo.

***

Nocoj ob 21. uri družabni večer v počastitev 60-letnice pisatelja Vladimira Bartola.

Gledališča

VERDI

Danes ob 21. uri bo v gledališču Verdi ob 150-letnici skladateljevega rojstva izvedba Verdijeve skladbe «Messa da Requiem». Dirigent Aladar Janco. Solisti: Angela Vercelli — sopran, Irene Companez — mezzosopran, Giuseppe Baratti — tenor, Franco Ventriglia — bas. Orkester in zbor gledališča. Zborovodja Giorgio Kirschner. Uvod k izvedbi bo podal dirigent Giulio Confalonieri. Nadaljuje se prodaja vstopnic.

Kino

Nazionale 16.00 «Dagli zar alla bandiera rossa».
Arcobaleno 15.30 «La veglia delle aquile». Technicolor. Rock Hudson, Rod Taylor.
Excelsior 16.00 «La maledizione del serpente giallo». Kriminalka Edgarda Wallacea.
Fenice 16.00 «Le città proibite» (Un mondo si rivela). Eastmancolor. Prepovedano mladini.
Grattacielo 16.00 «Il successo» Vittorio Gassman, Anouk Aimee.
Supercinema 16.00 «Sexy proibitissimo». Technicolor. — Prepovedano mladini.
Alabarda 16.30 «Il diabolico dottor Satana» John Sullivan. Prepovedano mladini.
Filodrammatico 16.30 «Il magnifico disertore» Kirk Douglas. Prepovedano mladini.
Aurora 16.30 «Ginevra e il cavaliere di re Artù».
Cristallo 16.30 «L'ape regina» Ugo Tognazzi, Marina Vlady. Prepovedano mladini.
Capitol 16.30 «La frusta e il corpo». Technicolor. Prepovedano mladini.
Garibaldi 16.00 «Torna settembre». Technicolor. Rock Hudson, Gina Lollobrigida.
Massimo 16.30 «Clementine Cherie» Rita Pavone.
Impero 16.30 19.00 21.45 «Eva». Prepovedano mladini.
Moderno 16.00 «Fedra» Melina Mercouri, Anthony Perkins, Raf Vallone.
Astoria 16.30 «L'amante indiana» — Technicolor. Jeff Chandler.
Astra 16.30 «Lettere di una novizia». Prepovedano mladini.
Vittorio Veneto 16.00 18.30 21.30 — «West side story» Natalie Wood. Prepovedano mladini.
Abbazia 16.00 «Capitan Blood» Errol Flyn, Olivia De Hawiland.
Marconi 16.00 «Notti e donne proibite». Technicolor. Prepovedano mladini.
Ideale 16.00 «Tipi da spiaggia». Technicolor. Tognazzi, Masiero
Skedenj 16.00 «Il quadrato della violenza» John Smith, Fay Spain.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Barkovlje — Otvoritev barkovljanskih večerov — V četrtek, 17. oktobra 1963, bo ob 21. uri predaval v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12 profesor Tone Penko. Predavatelj bo prikazal **življenje delfinov.** Vabljeni.

Razna obvestila

Prosvetno društvo Barkovlje — V soboto, 12. oktobra 1963 bo ob 16. uri v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12, **sestanek športnega odseka** v zvezi z nastopi na 6. slovenskem športnem tednu.

Izleti

IZLET NA SNEŽNIK

SPD priredi v nedeljo 13. oktobra izlet na Snežnik. Vpisovanje v dnevnih urah v Ulici Geppa 9, v drugem nadstropju.

Udeleženci naj dvignejo sedežne listke do petka 11. t.m.

***

SPDT priredi tudi letos prve dni novembra dvodnevni turistični izlet, in sicer tokrat na Dolenjsko in v Posavje. Izlet bo 3. in 4. novembra. Prvi dan skozi Ljubljano po avto cesti do Novega mesta, na ogled starih gradov in samostanov v Kostanjevici in Pleterjih. Drugo jutro ogled muzeja v zgodovinskih Brežicah in povratek čez Bizeljsko gorice, Radeče, Hrastnik in Zagorje v Ljubljano.

CINE FOTOMATERIALE
SEGULIN
Trst, Ul. Mazzini 53
Telefon 733-361
Vabi prijatelje in znance, naj ga obiščejo.
HVALA!

Mali oglasi

PRI VASIH NAKUPIH obiščite trgovino **«MAGLIABELLA» na Korzu Garibaldi, 11** (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas dobite veliko izbiro vseh vrst **PLETENIN,** nogavic in perila za ženske, moške in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku. Pri nakupu dobite primerno darilo.

POKRIVANJE PODOV in podi iz plastike, guma, linoleum od 500 lir dalje kv. meter. Preproge in plastične preproge za hodnike vseh vrst po zelo ugodnih cenah. Zagotovljena namestitev izkušenih delavcev. **ITALPLAST, Trst Trg Ospedale 6, tel. 95-919.**

SOFERJA za težke kamione išče tvrdka Kanobel. Tel. 90-812.

ŠIRITE
PRIMORSKI DNEVNIK

SOLIDARNOST S PREMEŠČENIMI DELAVCI IZ TRŽIČA

Danes dveurna stavka v vseh obratih CRDA

Iz Tržiča bo odpotovala v Rim delegacija, ki se bo razgovarjala z vladnimi predstavniki za rešitev spora

Spor v zvezi s 330 premeščenimi delavci iz tržiških ladjedelnic v Tovarno strojev in v ladjedelnico Sv. Marka v Trstu še vedno ni rešen, čeprav se vleče že toliko mesecev in je bilo že mnogo protestnih stavk zlasti v Tržiču, medtem ko so prizadeti delavci v Trstu skoraj vsak dan zapustili delo po dve uri pred koncem delovnega časa. V zvezi s tem so bila že pogajanja v Trstu in v Rimu v okviru združenja podjetij z državno udeležbo (Intersind). Delavci zahtevajo pravzaprav samo, da jih vrnejo na delo v Tržič, ker je delo v Trstu povezano z mnogimi nevšečnostmi, saj pridejo delavci sem tudi iz zelo oddaljenih krajev v Furlaniji. Kljub temu pa ni bil do sedaj še mogoč sporazum, ker so Združene jadranske ladjedelnice oziroma Intersind v njihovem imenu ponudile takšno rešitev, ki ni mogla niti zdaleč zadovoljiti delavcev.

Sedaj pa bo šla v Rim delegacija sindikalnih predstavnikov in predstavnikov krajevnih ustanov, ki bo intervenirala pri vladnih predstavnikih za dokončno rešitev spora. Tudi notranja komisija tržiških ladjedelnic je zahtevala, da se njeni predstavniki vključijo v delegacijo.

Da bi delegacija dosegla uspeh, so sindikati v Trstu in Tržiču enotno sklenili, da bodo danes vsi delavci obratov CRDA v Trstu in Tržiču zapustili delo dve uri pred koncem delovnega časa ter tako še enkrat podprli svoje delovne tovariše. Delavci se namreč zavedajo, da bodo dosegli kaj le s pritiskom. Pri tem je značilno, da se je tokrat pridružila akciji tudi Delavska zbornica iz Ul. Duca d'Aosta, ki je zadnje čase večkrat pozvala delavce, naj se ne udeležijo stavk, ki jih je napovedala sama FIOM. Zdi se, da je Delavska zbornica sedaj prepričana, da je bodočnost ladjedelnice Sv. Marka zagotovljena ter da je sedaj možno podpreti premeščene tržiške delavce. Naj bo kakorkoli, važno je, da vsi delavci enotno podprejo svoje tovariše, ki se že toliko časa borijo proti krivični premestitvi. Če ni nobenih načrtov za krčenje obratov CRDA, tudi ni nobenega razloga za premetavanje delavcev iz kraja v kraj. Če pa je to začasno iz tehničnih razlogov potrebno, tedaj je treba delavcem priznati dnevnice ali doklade za ločeno gospodinjstvo.

Kako bo s svetnikom za slovenske šole?

Kakor smo že poročali je s 1. oktobrom stopil v pokoj med drugimi tudi šolski nadzornik Alojz Bole, za novega šolskega nadzornika na slovenskih osnovnih šolah pa je bil imenovan Oskar Bole, prej šolski ravnatelj v Dolini. Prejšnji šolski nadzornik je bil obenem tudi svetnik za slovenske osnovne šole pri šolskem skrbništvu, zaradi tega pričakujemo, da bodo pristojne oblasti imenovale tudi novega svetnika. Novi šolski nadzornik Oskar Bole je bil namreč imenovan samo za šolskega nadzornika, ne pa obenem tudi za šolskega svetnika, kakor sta bila prej pokojni nadzornik Ivan Benčič in nato Alojz Bole. Ni nam znano, če nameravajo pristojne oblasti imenovati koga drugega za šolskega svetnika, ali pa sploh nikogar. Radovedni smo, kaj bodo sklenili, vsekakor pa moramo poudariti, da se nikakor ne bi mogli strinjati z ukinitvijo mesta šolskega svetnika pri šolskem skrbništvu. Na to mesto naj se imenuje sposobna, vestna in razgledana oseba. Svetnik za slovenske šole ne more in ne sme biti le za formalni videz, ali podrejen uradnik. Šolski svetnik, tako za osnovne kot za srednje šole, naj bo zares svetovalec, ekspert, ki do jedra pozna probleme in potrebe slovenske šole in čigar beseda nekaj velja.

Ko bo prišlo do ustanovitve avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina, bo morala vsa slovenska šola imeti svojega zastopnika pri deželnih organih.

Ker že govorimo o šolskih nadzornikih in svetovalcih, moramo ponovno izraziti našo zahtevo, ki je popolnoma utemeljena, da tudi slovenske srednje šole dobijo svoje nadzornike, kakor ga imajo osnovne šole. Po italijanskem šolskem sistemu ima šolski nadzornik za osnovne šole stalno funkcijo v določenem področju, kamor sega oblast šolskega skrbništva. Tako imajo tudi slovenske šole na Tržaškem svojega nadzornika, ki nadzoruje, usmerja in ocenjuje delovanje učiteljev. Za italijanske srednje šole imenuje nadzornike ministrstvo za javno vzgojo, oziroma generalno ravnateljstvo za srednje šole, ki jih pošilja zdaj sem, zdaj tja, na razne šole po vsej državi. Na slovenske srednje šole pride včasih na inšpekcijo kakšen univerzitetni profesor, ki je imenovan «ad hoc» z izrecno nalogo, da obišče to ali ono šolo, posluša profesorje, vprašuje dijake in napiše svoje poročilo.

Ne bomo tu navajali naših pomislekov glede takih inšpekcij. Spričo dosedanjih izkušenj in potreb naših srednjih šol pa ponovno poudarjamo, da mora ministrstvo za javno vzgojo čimprej imenovati za vse slovenske srednje šole v Italiji dva nadzornika, in sicer enega za leposlovne in enega za znanstvene predmete, ki morata pripadati slovenski etnični skupini in biti kos svoji nalogi.

Po toliko letih bi bil že skrajni čas, da se reši tudi to vprašanje, saj je od tega v dobri meri odvisen napredek slovenske šole v Italiji.

Zadovoljstvo PSDI ob določitvi cene mesu

Tiskovni urad PSDI sporoča, da je komisija stranke za občinske zadeve proučila mestni položaj v zvezi z mesom ter z zadovoljstvom sprejela uvedbo cenika za meso. Izrazila je tudi željo, da bi sprejeli ukrepe za klasificiranje mesa od nakupa na debelo do prodaje na drobno ter da bi se sprostilo tržišče v interesu potrošnikov. Komisija je poudarila, da morejo samo vladne oblasti doseči uspehe na tem posebnem področju ter se je izrekla za brezpogojno podporo akciji, ki jo je započel prefekt Pasino, da bi se uvedli pošteni odnosi na tem tržnem sektorju.

Važna vprašanja na dnevnem redu pokrajinske seje

Na dnevnem redu jesenskega zasedanja tržaškega pokrajinskega sveta, ki se bo začelo s ponedeljkovo sejo, je nekaj važnih sklepov, o katerih bo moral pokrajinski svet razpravljati, jih odobriti ali zavrniti.

Tako je pod točko 1 na vrsti razprava in odobritev proračuna za leto 1963. Letošnji proračun je pokrajinski svet preteklega julija zavrnil. Zato ga bo odbor ponovno predložil v odobritev, seveda z nekaterimi nujnimi spremembami. Značilno je, da je na dnevnem redu sedanjega zasedanja vpisana tudi točka, ki predvideva razpravo in odobritev pokrajinskega proračuna za leto 1964. O tem bodo sicer razpravljali morda šele prihodnjo spomlad, če bo šlo vse dobro in če bo letošnji proračun odobren. Toda po zakonu morajo krajevne uprave vključiti v dnevni red svojega jesenskega zasedanja tudi proračun za prihodnje finančno leto.

Druge zanimive točke dnevnega reda se nanašajo: na odobritev podpore prizadetim kmetom po neurju 4. septembra, odobritev podpore prizadetim industrijskim delavcem in pokrajinskim uslužbencem po neurju, ureditev pokojninskega položaja pokrajinskih uslužbencev vpisanih v tako imenovano posebno konvencijo z INPS, z njihovo vključitvijo v zavarovalno ustanovo uslužbencev krajevnih ustanov, ustanovitev «rotacijskega sklada», da se omogoči pokrajinskim uslužbencem nakup stanovanja, podpora Rdečemu križu, konvencija in statut o ustanovitvi višjega zavoda za telesno vzgojo in ustanovitev centra za socialne bolezni.

PO IZHODU IZ PREDORA BAIAMONTI

Zaradi prevelike hitrosti avto čez pločnik v drevo

Pri tem je avto drevo dobesedno odžagal - Potnika se bosta morala zaradi raznih poškodb zdraviti 15 dni

Včeraj v zgodnjih jutranjih urah je prišlo ob izhodu iz predora Baiamonti na Ul. Salata do slikovite prometne nesreče, ki bi lahko imela tudi težje posledice za prizadeti osebi. Ko je avto TS 46851 privozil iz predora v smeri proti Sv. Soboti, je njegov vozač 39-letni mitniški agent Stelio Venier, stanujoč v Naselju S. Sergio 2224 izgubil oblast nad vozilom, ki je najprej zadelo ob zidek cestnega pločnika na desni strani, ga preskočilo in dobesedno odžagalo srednje debelo drevo in nato nadaljevalo divjo vožnjo do naslednjega drevesa, ob katerem se je tudi ustavilo precej razbito.

Poleg Stelia Veniera je bil v avtomobilu tudi njegov tovariš 35-letni Dario Gentili iz Ul. Brunner 10. Oba pa sta imela precejšnjo srečo, saj sta se samo precej pobila. Z avtom Rdečega križa, ki je prihitel na telefonski poziv so oba ponesrečenca pripeljali v glavno bolnišnico, kjer so ju sprejeli na ortopedski oddelek. Venier si je povzročil veliko rano na desnem kolenu, udarce in odrgnine pod pazduhama, praske na desnem licu in trenutno izgubo spomina. Gentili pa se je ranil po levem kolenu, si povzročil udarce in rane po desni strani prsnega koša in rokah. Oba bosta okrevala v kakih 15 dnevih.

Točni vzroki nesreče še niso znani, vendar pa so policijski agenti ugotovili, da je avto imel ob izhodu iz predora precejšnjo hitrost, saj so na cestišču zasledili 16 m dolge znake zaviranja pred trčenjem v prvo drevo. Na vsak način pa je ovinek ob izhodu iz predora ob veliki hitrosti precej nevaren, ker vozila rado zanaša na desno **stran.**

PRED TRŽAŠKIM PRIZIVNIM SODIŠČEM

Amnestija namesto razveljavljenja obsodbe posebnega fašističnega tribunala iz l. 1941

Gre za primer obtožbe vojaškega vohunstva na znanem Tomažičevem procesu v Trstu

Po dvakratni odložitvi se je včeraj končala obravnava proti 60-letnemu Giovanniju Postogni iz Milj, ki je 16. maja lani zahteval, da se obnovi kazenski postopek proti njemu v zvezi z znanim procesom pred fašističnim posebnim sodiščem, ki je bil v prvi polovici decembra 1941. leta. Postogna je zahteval, naj ga sodniki spoznajo za nedolžnega obtožbe vojaškega vohunstva ter naj ga oprostijo, ker dejanj, katerih so ga obtožile fašistične oblasti, ni zagrešil.

Prizivni sodniki (predsednik Geri, tožilec Marsi, zapisnikar Strippoli, obramba Pogassi in P. Sardos) so sicer priznali utemeljenost Postognove zahteve po obnovi procesa, ter so s tem v zvezi razveljavili v njegovem pogledu razsodbo fašističnega sodišča. Pravnomočna je sedaj le nova razsodba, ki pa le deloma spreminja prejšnjo. Dejansko si niso zastavili vprašanja, če je Postogna zagrešil dejanja za katera je bil obtožen, temveč so na podlagi ukaza št. 46 bivše zavezniške uprave in dekreta generalnega vladnega komisarja z dne 29. oktobra 1954 ustavili kazenski postopek proti Postogni zaradi amnestije. Dodati je treba, da je bil Postogna svoj čas sicer že deležen amnestije, s katero pa mu niso bile izbrisane posledice obsodbe kar zadeva kazenski list.

S tem je prizivno sodišče sprejelo v bistvu zahteve javnega tožilca, ki je menil, da ne obstaja nikakršno protislovje med stvarnimi izsledki, ki so jih upoštevali na procesu 1941. leta in sklepi sodnikov. Edine pomislekе je javni tožilec imel glede višine kazni. Pri tem je dejal, da je mogoče, da so sodniki posebnega sodišča odmerili Postogni visoko kazen zaradi njegove antifašistične dejavnosti.

V svojem zagovoru je odv. Pogassi priklical v spomin decembrske dneve 1941. leta. To je bil najstrašnejši proces, kar jih je zabeležila kronika fašističnega tribunala. Obravnava se je vršila v vzdušju pritiska in terorja. Fašisti so celo grozili, da bodo vdrli v koronejske zapore ter likvidirali obtožence. Javni tožilec Fallace je zahteval smrtno kazen za 12 obtožencev, medtem, ko so sodniki izrekli 9 smrtnih kazni. Od teh jih je bilo izvršenih pet. Naslednjega dne po koncu obravnave, se pravi 15. decembra so na openskem strelišču ustrelili Pinka Tomažiča, Ivana Vadnjala, Simona Kosa, Ivana Ivančiča in Viktorja Bobeka.

Kot smo že dejali, je Postogna zahteval obnovo procesa, ker je vedno trdil, da ni zagrešil vohunstva, priznal pa je svojo politično dejavnost v okviru KPI. Obtožnica ga je dolžila političnega zarote, ščuvanja drugih oseb naj zagrešijo zločine proti osebnostim države, vojaškega vohunstva in izdajanja v svrho vohunstva vesti, ki jih je bilo prepovedano razširjati. V zvezi z obtožbami vohunstva je fašistično sodišče obsodilo Postogno na 16 let zapora, skupno pa na 30 let zapora.

Tudi na včerajšnji obravnavi je prišlo na dan, da so bile te obtožbe proti Postogni podprte samo z izjavami Bobeka. Pri tem je namreč fašistična policija našla pri neki hišni preiskavi, ki je bila leta 1940. leta v Slavini, nekaj listin, kjer so bili opisani razni vojaški objekti. Med temi so bili tudi načrti utrdb v Tobruku. Ob priliki preiskave je Bobek zmetal te listine skozi okno, toda policisti so jih našli. Vprašali so ga kdo mu jih je poskrbel, nakar je on odgovoril, da mu jih je izročil Postogna. Baje Bobek ni nikoli trdil, da je izročil Postogni 40 lir za njegovo namišljeno vohunsko **dejavnost. Poleg Bobeka so Postogno** težile tudi nekatere malopomembne izjave Luciana Santalese iz Milj (ki je bil že tedaj hudo bolan na pljučih in je pozneje umrl) pri katerem je nekaj časa delal. Ker je bil že prej enkrat obsojen od fašističnega tribunala na 8 let zapora zaradi antifašističnega delovanja, Postogna ni mogel nikjer dobiti dela. Zato je pomagal Santalesi, ki je bil gostilničar, pri raznih upravnih poslih. Zato mu je Santalesa dajal sem pa tja nekaj denarja, toliko, da se je lahko preživel.

Postogna je vedno trdil, da ob aretaciji ni imel že osem mesecev nobenega stika z Bobekom, katerega mu je bil v prejšnjih letih predstavil Santalesa.

Na začetku včerajšnje obravnave je odv. Sardos najprej zahteval naj sodniki zaslišijo še tri priče iz Trsta, medtem ko je izjavil, da ne smatra za nujno potrebno, da bi sodniki zaslišali poslanca Longa in Amendolo. Ta dva bi morala pričevati glede splošnih političnih smernic KPI pred drugo svetovno vojno. Med drugim bi morala potrditi, da se člani partije niso nikoli ukvarjali z vohunstvom. Javni tožilec se je tudi strinjal s tem, toda nasprotoval je, da bi sodniki zaslišali tri nove priče. To njegovo zahtevo je sodišče tudi sprejelo.

Takoj nato je eden izmed sodnikov podal kratko poročilo o vsebini obravnave, nakar je predsednik dal besedo Postogni, ki je še enkrat odločno zanikal, da bi se ukvarjal z vohunstvom. V svojem daljšem zagovoru (saj je šlo v bistvu za zagovor in ne za zaslišanje) je orisal metode fašistične policije, nasilje ki so ga izvajali nad obtoženci (med drugim ti niso za časa procesa po ves dan dobili nikakršne hrane) ter razne zvijače, da bi jih prisilili, da priznajo dejanja, ki jih v resnici niso zagrešili. Nekdo je na primer izjavil pozneje, da bi zaradi hudega pritiska priznal tudi, da se je udeležil partijskega sestanka na Luni. Obtoženec je še pripomnil, da mu niso nikoli pokazali vohunskih listin za katere je bil obtožen, da jih je izročil Bobeku. Na njegove zahteve so preiskovalni sodniki in policijski funkcionarji odgovarjali, da tista zadeva ni nič kaj važna ter ga lahko samo zaradi njegove politične dejavnosti obsodijo na 30 let zapora, na dosmrtno ječo ali pa celo na smrt.

Po tožilčevem govoru je spregovoril odv. Pogassi, ki je zahteval naj se razveljavi obsodba fašističnega sodišča. Isto zahtevo je postavil tudi odv. Sardos.

Po skoraj enournem posvetovanju so sodniki sprejeli v bistvu tožilčeve zahteve.

Predilni stroj poškodoval delavcu roko

Žrtev nesreče na delu je postal včeraj 40-letni delavec Rodolfo Dussi s Trga Valmaura 2, ki je uslužben v tovarni FILSNIA v Ulici Follatoio. Dussi je delal pri predilnem stroju in je nenadoma nerodno vtaknil levo roko pod zobčasta kolesa stroja. Na pomoč so mu priskočili delovni tovariši ter poklicali rešilni avto RK, s katerim so Dussija prepeljali v bolnišnico, kjer so ga v naglici sprejeli na ortopedski oddelek zaradi ran na dlani leve roke z verjetnimi kitnimi in kostnimi poškodbami. Dussi se bo moral zdraviti dva meseca.

Zaradi luknje na cesti je padel z vespe

Ko se je včeraj okrog 13. ure peljal na svoji vespi TS 8498 skozi Bane proti Opčinam, je 34-letni šofer Mariano Ficur z Opčin, Narodna ulica 34, zavozil na luknjo na sredi ceste, izgubil ravnotežje in se prevrnil z motorja. Mimoidoči so Ficurju priskočili na pomoč in poklicali rešilni avto RK. Bolničarji so Ficurja odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na drugi kirurški oddelek zaradi hudega udarca na desni strani prsi z verjetnimi poškodbami reber. Ficur, ki se je opraskal tudi po desnem stegnu in desni roki, se bo moral zdraviti 7 dni.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 9. oktobra 1963 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 57-letna Francesca Paoletti vd. Deboni, 58-letni Giovanni Scopelliti, 73-letni Romano Dordel, 53-letni Remigio Girometta, 72-letna Maria

VČERAJ V DREVOREDU ELIZEJSKIH POLJAN

Otvoritev nove samopostrežne poslovalnice Delavskih zadrug

DZ bodo mleko prodajale tudi poslej po nižjih cenah
Tudi v tej poslovalnici bodo prodajali sveže meso

Sinoči ob 18. uri je bila slovesna otvoritev nove samopostrežne poslovalnice Delavskih zadrug v Drevoredu Elizejskih poljan štev. 14. Otvoritvi so prisostvovali poleg predsednika in članov upravnega sveta Delavskih zadrug, podprefekt dr. Pasino, župan dr. Franzil, podpredsednik pokrajinske uprave dr. Savona, predstavnika dveh sindikalnih organizacij trgovskih uslužbencev, funkcionarji DZ in nekateri stari zadrugarji, med katerimi je bil tudi tov. Ferjančič.

Slovesni govor je imel predsednik upravnega sveta prof. Dulci, ki je pozdravil vse prisotne goste in se za to novo realizacijo Delavskih zadrug najprej zahvalil vsem članom upravnega sveta. Pri tem je prof. Dulci poudaril, da s to otvoritvijo in s podobnimi pobudami Delavske zadruge najbolj primerno praznujejo svojo 60-letnico obstoja, ki predstavlja pomemben mejnik ne samo za to veliko zadružno potrošno ustanovo, ampak za celotno zgodovino Trsta. Prof. Dulci se je nato zahvalil vsem tehnikom in delavcem, ki so zgradili in uredili to novo samopostrežno poslovalnico, ki bo v tem novem rajonu nudila potrošnikom vsakovrstno blago po konkurenčnih cenah.

V tem smislu se je zahvalil tudi podprefektu Pasinu, ki načeluje pokrajinskemu odboru za cene, ki je pred kratkim po dolgih razpravah uveljavil v naši pokrajini maksimalne cene mesa v prodaji na drobno, kar preprečuje nadaljnje samovoljno višanje cen. Nato je govoril o vlogi Delavskih zadrug, ki morajo skrbeti, da zadržujejo stalno višanje cen potrošniškega blaga in zlasti živil na tržaškem trgu. V zvezi z napovedjo, da bo od danes naprej mleko stalo 100 lir liter, je prof. Dulci sporočil, da bodo Delavske zadruge še naprej prodajale mleko po nižji ceni kot ga prodajajo v ostalih prodajalnah. Pripomnil je, da bodo v tej poslovalnici poleg drugega prodajali tudi meso po ceni, ki je nižja od določene maksimalne cene.

Zatem sta spregovorila še župan dr. Franzil in podprefekt dr. Pasino, ki sta zaželela Delavskim zadrugam vedno več uspehov pri pobijanju cen v prodaji na drobno.

Pred slovesnostjo je bil ogled nove poslovalnice. Prostor sicer ni velik, toda razporeditev v notranjosti je zelo racionalna, tako da ima potrošnik, ko pride v trgovino, na vpogled vse, kar se tiče jestvin in tudi nekaterih drogerijskih predmetov. Prepričani smo, da bo poslovalnica dobro poslovala, saj je bila postavljena v novem, zelo obljudenem rajonu mesta, kjer je dejansko primanjkovalo trgovskih obratov.

O cenah ne moremo mnogo pisati, ker bi se morali podrobno seznaniti tudi z vsemi ostalimi cenami v drugih zasebnih trgovinah. Dejstvo pa je, da so nekatere stvari že na oko cenejše kot drugod. Za primer smo si prepisali cene govejega mesa. V tej poslovalnici bodo goveje meso prve vrste prodajali po sledečih cenah:

govedina brez kosti za tipično družino 920 lir kg; mleto meso za golaž 490 lir kg; meso za juho s kostmi 480 lir kg; stegno brez kosti 1280 lir kg; zrezki stegna 1360 lir kg; navadni zrezki 1080 lir kg. Po ceniku najvišjih cen govejega mesa, ki ga je sestavil pokrajinski odbor za cene, pa se govedina prve vrste prodaja: govedina za juho (ekonomična) 500 lir kg; prednji del s 25 odst. kosti 840 lir kg; prednji del brez kosti 1100 lir kg; zadnji del s 25 odst. kosti 1020 lir kg; zadnji del brez kosti 1400 lir kg; zadnji del (zrezki) 1680 lir kg. Iz gornje primerjave uradnega cenika govedine in cen v omenjeni poslovalnici Delavskih zadrug je razvidna pri nekaterih vrstah precejšnja razlika.

Zato bi bilo nujno, da bi Delavske zadruge, kot smo že večkrat omenili, prevzele ponovno v svojo režijo 14 mesnic, ki so jih leta 1956 dale v zakup zasebnikom. S primerno reorganizacijo prodaje bi se lahko tudi v omenjenih 14 mesnicah Delavskih zadrug prodajalo meso po nižjih cenah, kar bi mnogo vplivalo tudi na raven cen v zasebnih mesnicah.

Padec tesarja z zidarskega odra

Na ortopedski oddelek glavne bolnišnice so včeraj okrog poldne pripeljali 39-letnega tesarja Virgilia Bergaminija iz Turriaca v Furlaniji zaradi zloma levega stopala. Bergamini, ki se bo moral zdraviti 20 dni, če ne bodo nastopile komplikacije, je povedal, da je malo prej odstranjeval ogrodnje pri nekem oporniku hotela v gradnji v Grljanu. Naenkrat se je nerodno prestopil, izgubil ravnotežje in padel s 4 metre visokega zidarskega odra. Na pomoč so mu priskočili delovni tovariši in poskrbeli, da so ga prepeljali v bolnišnico z zasebnim avtom.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

Obnovljena cesta Sežana - Divača

Te dni je bila izročena prometu popolnoma obnovljena cesta Divača-Sežana. Cesta je dolga 9 kilometrov in široka 7 metrov ter je po njej možen promet z vsemi vozili. Za obnovitev te ceste so porabili skupno 200 milijonov dinarjev. Medtem se nadaljujejo dela za popolno preureditev in ureditev ceste od Sežane do Dornberga, uredili in asfaltirali pa so že približno 8 kilometrov ceste med Sežano in Štanjelom. Vsa dela za ureditev te kraške prometne žile, ki povezuje Koper z Novo Gorico, bodo dokončana do konca tega leta Nova cesta, ki bo krajša od prejšnje za približno 13 km, ne bo samo olajšala prometa med upravnim središčem okraja z Goriško in Tolminsko, ampak bo prav gotovo tudi prispevala k razvoju turizma in turistični valorizaciji področja od Tolmina do istrske obale.

Pahorjev večer v Sl. klubu

Kot smo že poročali, je Slovenski klub v torek priredil «Pahorjev večer» v proslavitev pisateljeve 50-letnice. Zgoraj: pogled na udeležence večera v Gregorčičevi dvorani. Spodaj: pisatelj Boris Pahor se z izbranimi besedami zahvaljuje za izkazano pozornost

Goriško-beneški dnevnik

VAŽEN NAČRT ZA RAZVOJ DEŽELE

Zgraditi povezavo med pontebsko in projektirano progo Benetke-Muenchen

O vprašanju so razpravljali na treh sestankih v Trstu in Vidmu - Sestava idejnega načrta bo stala 6 milijonov lir

Svoj čas je inž. Sardagna izdelal načrt o železniški progi Benetke-Fortezza, ki bi jo v drugi fazi podaljšali do Muenchena. Karnijska skupnost je v zvezi s tem načrtom predlagala, naj bi v cilju krepitve evropske skupnosti kakor tudi povezave dežele Furlanija-Julijska krajina s Srednjo Evropo, povezali naše kraje s projektirano železno cesto.

S tem namenom so sklicali po en sestanek v Trstu in v Vidmu, prisostvovali pa so jima zastopniki trgovinskih zbornic Trsta, Vidma in Gorice, pokrajinskih uprav in občin kakor tudi zastopniki trgovinske zbornice iz Benetk. Kakor se govori, predvideva načrt o povezavi furlanskega železniškega omrežja s projektirano progo izgradnjo železniške zveze med pontebbsko železnico in projektirano progo. Ta povezava naj bi se izvršila med železniško postajo Humin (Gemona) in Pieve di Cadore, tako da bi bila proga speljana skozi predor v Forni di Sopra.

V začetku tega tedna je bil v Vidmu tretji sestanek, katerega so se udeležili visoki predstavniki trgovinskih zbornic iz Vidma in Trsta, predstavniki videmske občine in pokrajine, karnijske skupnosti, bellunske trgovinske zbornice in tržaške.

Prisotni so proučili predloge, ki so jih prejeli iz različnih krajev, ter pooblastili predsednika videmske trgovinske zbornice grofa Di Maniaga, da se čimprej dogovori z inž. Pellisom za izdelavo načrta železniške proge, ki bo povezovala deželno železniško omrežje s progo Benetke - Muenchen. Predlog predvideva izdelavo idejnega načrta, ki ne bo vseboval podrobnosti. Sodijo, da bi ta načrt stal okoli šest milijonov, Videm bi plačal 50 odstotkov, Trst 40 in Gorica 10 odstotkov celotnega stroška.

Obenem so govorili o avtomobilskih cestah, od katerih pričakujejo Videmčani neposredno povezavo preko Trbiža z Avstrijo, ter o pontebski železnici, katere kapacitete bi morali povečati z izgradnjo drugega tira.

V Vidmu bodo odprli tri fakultete tržaške univerze

Na zadnji seji občinskega odbora v Vidmu so razpravljali o ustanovitvi neke vrste podružnice tržaške univerze v furlanski prestolnici. Občinski predstavniki se ogrevajo za otvoritev treh fakultet, in sicer leposlovne, jezikovne in pedagoške. Decentralizacija takšne vrste bi približala učni zavod velikemu številu študentov furlanske pokrajine, ki sedaj potrošijo precej časa za vožnjo v Trst, ali pa se zaradi oddaljenosti ne morejo redno udeleževati predavanj.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna KUERNER, Korzo Italia št. 10, tel. 25-76.

SKLEP OSEBJA DRUŽBE ATA

Mestni avtobusi ne bodo vozili 2 uri

Posebno stavka med 7.30 in 8.30 bo občutno vplivala na prevoze zaposlenega osebja in šolarjev

DANES bo osebje podjetja ATA, ki vzdržuje mestni avtobusni promet, stavkalo dve uri v znak protesta proti ravnanju ravnateljstva te družbe, ki noče priznati delavcem boljših mezdnih in normativnih pogojev. Stavkali bodo dve uri, zjutraj od 7.30 do 8.30 in popoldne od 17. do 18. ure. Ker bo posebno jutranja stavka povzročila resne motnje v rednem prihajanju meščanov na delovna mesta, še prav posebno pa prihod šolarjev v svoja šolska poslopja, naj si vsi prizadeti poiščejo primerna prometna prevozna sredstva, da ne bodo zamujali.

Podpis sporazuma za osebje potrošniških zadrug

Pokrajinski federacija CISL sporoča, da so v torek zvečer sindikalne organizacije podpisale z zastopniki zadrug sporazum o novi dopolnilni pokrajinski delovni pogodbi za osebje, zaposleno v potrošniških zadrugah. To je obenem prvi sporazum, podpisan v korist osebja v potrošniških zadrugah. Ekonomska in normativna določila tega sporazuma dopolnjujejo vsedržavno delovno pogodbo kategorije.

Mestni stražnik v Čedadu podlegel posledicam padca

V Čedadu je umrl mestni stražnik Luigi Tomada. Preminil je v tamkajšnji civilni bolnišnici, kamor so ga pripeljali prejšnji dan zaradi udarca v tilnik, kjer si je povzročil hudo rano pri padcu vznak.

V torek v Gorici zanimivo predavanje

Znanstveni sodelavec Inštituta za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti prof. dr. Niko Kuret iz Ljubljane bo na pobudo Narodne in študijske knjižnice predaval

v torek, 15. oktobra ob 20.30 na Slovenski prosvetni zvezi v Gorici, Ulica Ascoli 1

O RETOROMANIH

četrtem švicarskem narodiču.

Predavatelj se je osebno seznanil s številnimi problemi tega narodiča in z njihovim reševanjem, ki je izredno zanimivo za vsako narodno manjšino in je lahko za zgled vsaki demokratični državi. Predavanje bodo spremljali številni diapozitivi.

VESTI IZ KOPRSKEGA OKRAJA

Jugoslovanski zdravniki-pediatri na VII. kongresu v Portorožu-Piranu

Glavna tema kongresa: problemi poškodovanih otrok - Kongresa se bodo udeležili tudi gostje iz Trsta in drugih držav

Pred nami je zajetna kongresna knjižica (okrog 150 strani) VII. kongresa pediatrov Jugoslavije, ki bo od 15. do 20. tega meseca v prenovljeni dvorani piranskega Tartinijevega gledališča. Jugoslovanski pediatri so se prvič sestali med obema vojnama, in sicer na Bledu na pobudo tedaj vodilnega jugoslovanskega pediatra dr. Ambrožiča. Blejskemu kongresu sta pred zadnjo vojno sledila še dva, in sicer v Zagrebu in Beogradu. Šest let po končani vojni so se — tokrat obogateni z mnogimi izkušnjami — ponovno sestali jugoslovanski pediatri v Sarajevu, leta 1955 na Ohridu in pred štirimi leti na VI. kongresu ponovno v Beogradu. Generalni sekretar VII. kongresa jugoslovanskih pediatrov, direktor koprske bolnišnice dr. Branko Salamun je na tiskovni konferenci predvsem poudaril in podprl določeno aktualno — in akutno — problematiko v okviru jugoslovanske pediatrije. Udeležbo na tem kongresu je potrdilo okrog 400 jugoslovanskih otroških zdravnikov. Kongresu bodo kot gostje prisostvovali tudi nekateri tržaški pediatri, vredno pa je omeniti prihod sovjetskega predstavnika, prof. dr. F.A. Tura iz Leningrada in dr. Eve Chrzanowske iz Krakova ter predstavnika iz Francije namesto že najavljenega prof. dr. Roberta Debréja iz Pariza. Kot kaže, bo letošnji kongres podčrtal problem prizadetih (defektnih) otrok.

Če bežno prelistamo kongresno knjižico, nam le-ta pokaže, da bo VII. kongres imel pet glavnih tem. I. tema bodo «Vakcinacije», glavni referat pa prof. dr. M. Sarvan in doc. dr. Lj. Simecnov z univerz. otroške klinike v Sarajevu, o temi «Ostale vakcinacije in pasivna imunizacija» pa bodo v glavnem referatu govorili prof. dr. K. Pansini, prof. dr. Emili in dr. I. Švel s klinike za otroške bolezni reške medicinske fakultete. II. tema kongresa je «Profilaksa» ter je prvi del posvečen antenatalni profilaksi, okolju in prehrani. Glavni referat bo imel prim. doc. dr. F. Fišer-Sartorius iz Zagreba. Drugi del pa navaja medikamentozno profilakso bolezni z glavnim referentom prof. dr. V. Čupičem iz Beograda.

III. tema kongresa obravnava «Nefropatije» Prvi glavni referat je posvečen kirurškim obolenjem urogenitalnega trakta (dr. M. Živkucin, Beograd), drugi referat pa vnetjem in metaboličnim obolenjem ledvic (prof. dr. B. Tasovac, Beograd).

IV. tema navaja «probleme poškodovanih otrok» in je nosilec teme klinika za otroške bolezni, Ljubljana. Glavni referat bo imel prof. dr. Marij Avčin: «Poškodovani otroci — naš veliki medicinski, socialni in pedagoški problem». Po številu koreferatov sodeč bo prav ta tema nekakšen «leitmotiv» VII. jugoslovanskega pediatričnega kongresa. Zadnja tema pa navaja krvne bolezni z glavnim referentom dr. A. Tiefenbachom iz Zagreba («Anemije in levkemije»).

Očitno je torej, da je problematika VII. kongresa pediatrov Jugoslavije v Piranu-Portorožu razmeroma precej široka, da pa bo — kot smo že omenili — velik del dela kongresa posvečen problematiki prizadetih otrok.

Program kongresa dopolnjuje tudi kulturno-umetniški del: v dvorani Ljudskega doma v Portorožu bo slovesna premiera na letošnjem festivalu v Puli nagrajenega slovenskega filma «Samorastniki» ob prisotnosti režiserja Igorja Pretnarja in glavne igralke Majde Potokarjeve (16. t.m.), naslednji dan (17. t.m.) pa koncert ansambla «Slovenski solisti» iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta prof. Karla Rupla. Iz koprske galerije pa bodo za udeležence kongresa prenesli v piransko galerijo tudi razstavo primorskih slikarjev. Udeleženci si bodo v dneh kongresa ogledali tudi nekatere turistične in arhitektonske znamenitosti Slovenskega Primorja, n. pr. Postojnsko jamo, znamenite freske v Hrastovljah, naravno galerijo mednarodnega simpozija «Forma viva» v Seči nad Portorožem itd.

O delu kongresa bomo še poročali.

M. L.

GORIŠKA SINDIKALNA KRONIKA

Danes na Intersindu sestanek o krajšem delovnem času v SAFOG

Skrajšani delovni čas namerava ravnateljstvo uvesti v delavnici in v montažnem oddelku statev

Delavska zbornica nam je sporočila, da so se v Rimu začela pogajanja za obnovo vsedržavne delovne pogodbe delavcev v proizvodnji vin, likerjev in kisov. Zahtevajo 30-odstotno zvišanje mezd, ustanovitev štirinajste mesečne plače, skrajšanje delovnega časa na 42 ur tedensko itd.

Na Intersindu v Trstu se danes sestanejo zastopniki sindikalnih organizacij ter ravnateljstva livarne SAFOG, da proučijo skrajšanje delovnega časa, ki ga hoče ravnateljstvo uvesti v delavnici in v montažnem oddelku. Spremembe so v zvezi s proizvodnjo tekstilnih statev v tem podjetju.

Tajništvo delavske zbornice je pozvalo Zvezo industrijcev v Gorici, naj določi dan sestanka, na katerem se bodo pogovorili o ustanovitvi proizvodne nagrade v tovarni nogavic Fratelli Mucchiut v Gradiški.

Tajništvo delavske zbornice je včeraj preklicalo pokrajinski sporazum za nediplomirane nameščence lekarn; sporazum zapade 31. decembra. Obenem je pozvalo zvezo lastnikov lekarn, naj določijo dan za pričetek pogajanj o sklenitvi novega pokrajinskega sporazuma.

31. decembra letos zapade tudi pokrajinski sporazum za osebje javnih lokalov (kavarn, barov, slaščičarn itd.). Tajništvo CGIL je pozvalo Zveze trgovcev iz Gorice, Tržiča in Gradeža na pogajanja za sklenitev novega sporazuma.

Poziv na sestanek je prejela tudi Zveza industrijcev v Gorici, da skupno s sindikalnimi zastopniki prouči pogodbeno stanje v slaščičarskih podjetjih. Na njem bodo razpravljali o kvalifikacijah, skrajšanju delovnega časa, novi ureditvi proizvodne nagrade, kakor tudi podelitvi delovne obleke.

Jutri ob 17. uri bo na sedežu trgovinske zbornice v Gorici, Ul. XIV. maja št. 1 splošna skupščina vseh pekov, na kateri bodo določili stališče do ekonomskih izboljšav, ki jih je sindikat predložil Zvezi trgovcev po uvedbi dvojne peke kruha ob sobotah.

Zaradi prehitevanja osebni avto v platano

Včeraj ob 14.10 sta se peljala po državni cesti iz Tržiča proti Cervignanu tovornik Fiat 681 naložen s pšenico, ki ga je vozil 26-letni Giorgio Piovan iz Soletta pri Padovi, in osebni avtomobil Fiat 1100, ki ga je vozil 19-letni Gianicola Marchesin iz Tržiča, Viale S. Marco 61. Z njim se je peljala tudi njegova mati.

Šofer osebnega avtomobila je pri Pierisu prehitel tovornik. Ko ga je že skoraj prehitel, je osebni avto prav na lahko zadel ob levi tovornikov blatnik. Zaradi tega je šofer izgubil oblast nad vozilom. Zaneslo ga je v platano ob cesti, ter je obtičal ob njej. Mati, ki je sedela na desni strani avtomobila, kjer je vozilo trčilo ob drevo, se je tako močno udarila v desno roko, da si jo je zlomila. Šofer tovornika je takoj zavrl vozilo, brž ko je zagledal plešoči avtomobil pred seboj, ter tako preprečil hujše posledice.

Oba potnika osebnega avtomobila so odpeljali v tržiško civilno bolnišnico. Mater so pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 30 dneh, sinu pa so obvezali rano na zgornji ustnici in ga poslali domov. Na kraj nesreče je prišla prometna policija iz Tržiča, ki je sestavila zapisnik.

Globe mestnih stražnikov v septembru

Mestni stražniki v Gorici so v preteklem mesecu septembru prisodili 729 glob, ki so takole razdeljene:

Za prekrške cestnega pravilnika 706, mestnega pravilnika 14, za prekrške o disciplini psov 4, za prekrške predpisov poljskega pravilnika 1, za prekrške na trgu 2, za prekrške gradbenega pravilnika 1 in za prekrške v trgovini na drobno 1.

V istem mesecu je občinski konjederec polovil 34 psov, ki so bili brez gospodarja.

Pri padcu na cesti si je včeraj nekaj pred poldne zlomila desno zapestje 76-letna Beatrice Sdrigotti iz Moše. V bolnišnici v Gorici so jo pridržali na zdravljenju za 30 dni.

PRIJATELJSKI STIKI NA VIDEMSKEM MEJNEM SEKTORJU

Delegacija Tolmina in Kobarida bo te dni obiskala Čedad

Povabil jo je podtajnik obrambnega ministrstva Pelizzo, ki je obenem tudi čedadski župan - Poprejšnji obiski v Kobaridu in Bovcu

Odnosi med oblastmi iz Tolmina ter Kobarida na jugoslovanski strani ter Čedada na italijanski se v zadnjem času vedno bolj krepijo. Kot posledica dobrih sosedskih odnosov bo v teh dneh obiskala Čedad delegacija občinskega ljudskega odbora iz Tolmina pod vodstvom predstavnika oblasti Rutarja. V delegaciji bodo tudi člani kobariške občine. V Benečiji bodo gostje čedadske občine in njenega župana Pelizza.

Do prvega poluradnega stika med čedadsko občino in oblastmi v Soški dolini je prišlo lanskega 3. novembra, ko je številna delegacija kar 19 županov iz Beneške Slovenije položila venec na spomenik padlih italijanskih vojakov v Kobaridu. Delegacijo je vodil Pelizzo. Letos poleti je župan Pelizzo ponovno obiskal Soško dolino; udeležil se je letalskega mitinga v Bovcu. Ker je Pelizzo podtajnik v obrambnem ministrstvu ter istočasno visoki predstavnik oblasti na obmejnem področju, so stiki, do katerih je že prišlo in ki se bodo prav gotovo še krepili, v neki meri tudi sad njegovega osebnega prizadevanja, da bi se tudi na videmskem mejnem sektorju kar najbolj razvile oblike mednarodnega sodelovanja in prijateljstva.

Prispevek občine UGG za prvenstveno tekmovanje

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici, ki ji je predsedoval dr. Poterzio, so sklepali o kakšnih 50 postopkih upravnega značaja, ki zadevajo socialno skrbstvo in javna dela. Načelno so pregledali možnost podelitve košarkarskemu društvu Unione Ginnastica Goriziana prispevek za njegovo sodelovanje na vsedržavnem prvenstvu. Da bi lahko sprejel ta sklep, je odbor sklenil vprašanje temeljiteje proučiti na prihodnjih sejah. Ker je dnevni red zelo obsežen, se bodo odborniki ponovno sestali jutri zvečer.

V nedeljo izlet na Slavnik

Ker je bil avtobusni izlet na Slavnik, z obiskom gradu Socerb in doline reke Rižane, ki ga je Slovensko planinsko društvo organiziralo preteklo nedeljo, zaradi tehničnih ovir prekinjen, se bo ta izlet ponovil v nedeljo 13. t.m.

Udeleženci, ki se bodo udeležili ponovnega izleta prihodnjo nedeljo, naj to javijo odborniku SPD Košuti, v Gorici, Ul. Mameli 8 (agencija Ello). Ker je še nekaj prostorov, se sprejmejo tudi novi prijavljenci, do popolne zasedbe.

Odhod avtobusa bo ob 8. uri iz Gorice in ob 8.15 iz Podgore.

Huda nesreča vajenca pri nameščanju antene TV

Huda nesreča se je včeraj popoldne pripetila 17-letnemu vajencu Giuseppu Vidicu iz Romansa. Padel je s štiri metre visoke lestve, ko je nameščal televizijsko anteno. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico v Ul Vittorio Veneto, kjer so ga pridržali na opazovanju zaradi zloma lobanje, hudih poškodb na hrbtenici, ran po raznih delih telesa in šoka.

Kino

VERDI. 17.00: «La scuola dell'odio», S. Poitier in B. Darin. Ameriški črnobeli film. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan. Zadnja predstava ob 22.

CORSO. 17.15: «Harakiri». Japonski črnobeli film v cinemascopu. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan. Zadnja predstava ob 22.

VITTORIA. 17.30: «Il sole nella stanza», Sandra Dee in Peter Fonda. Ameriški barvni film. Zadnja predstava ob 21.30.

CENTRALE. 17.00: «Il rifugio dei dannati», J. Scott in O. Reed. Ameriški črnobeli film. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan. Zadnja predstava ob 21.30.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 20,4 stopinje ob 13.50, najnižjo 9 stopinj ob 2.15 ponoči. Povprečne dnevne vlage je bilo 55 odstotkov.

110 ton težak kos ladje

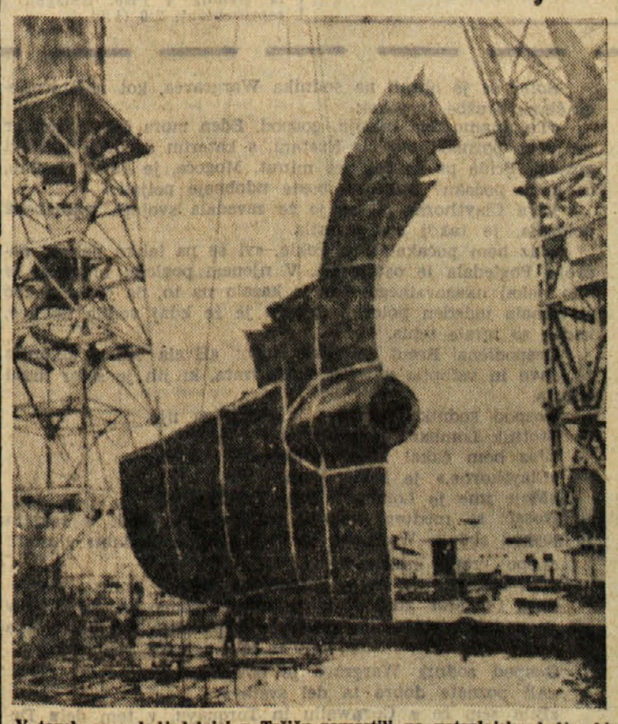

V torek so v ladjedelnici v Tržiču namestili na petrolejsko ladjo, ki je v gradnji, največji poprej izdelan kos v Italiji. Tehtal je 110 ton, v višino je meril 11,05 m, v dolžino 10,50, v širino pa povprečno 3,50 metra. Prefabricirani kos predstavlja del krme, kjer bo ena izmed osi ladijskega vijaka. To pomembno delovno zmago so projektanti in delavci dosegli pri gradnji 90.000-tonske petrolejske cisterne št. 1878, ki jo gradijo za palermsko družbo «Armatrice Santa Lucia». Tako velik in težak kos so mogli dvigniti žerjavi, ki so jih namestili že pred nekaj leti v okviru splošne modernizacije tega pomembnega ladjedelniškega obrata v Tržiču

PREPREČEN ROP V SREDIŠČU MESTA

Nenaden povratek odvetnika presenetil tatova v pisarni

Enemu zlikovcu je uspelo pobegniti, drugega pa je odvetnik sam na begu ujel in izročil policiji

Nepričakovana vrnitev odvetnika dr. Giuseppa Vinciguerre v svojo pisarno v Ul. Roma 3 je spravila v beg dva nezaželena obiskovalca, ki sta že brskala po predalih urada administratorja Maria Persija, ki je zraven odvetnikove pisarne. Odvetnik se je takoj znašel in začel zasledovati tatova in enega od njiju, 63-letnega Leonardija Buttija iz Ul. D'Alviano 25, dohitel v Ul. San Nicolò ter ga izročil agentom letečega oddelka policije, ki jih je tja poklical po telefonu.

Vse skupaj se je zgodilo v soboto, ko je okrog poldne odvetnik Vinciguerra zapustil svojo pisarno, ker je moral po opravkih. Uro kasneje se je nepričakovano vrnil zaradi nujnih opravil. Ko je stopil v pisarniške prostore, je opazil, da je bilo naslonjeno na steno veliko steklo z vrat urada Maria Persija. Približal se je vratom brez stekla in v tistem trenutku sta iz urada z vso naglico zbežala dva moška, se zatekla k vratom in nato po stopnicah na ulico. Kljub presenečenju se je odvetnik spustil za njima in medtem, ko je enemu uspelo zbežati, je Buttija dosegel v Ul. San Nicolò. Policisti so Buttija sprejeli v svoje varstvo, ga aretirali in prijavili sodišču zaradi poskusa tatvine z obteževalnimi okoliščinami. Pri zaslišanju je Butti povedal, da je v soboto zjutraj srečal nekega priložnostnega prijatelja, imena katerega pa se ne spominja. Skupaj sta se domenila, da bosta vdrla v Persijev urad, okrog 11.45 sta stopila v vežo stavbe v Ul. Roma 3, ter se skrila v prostor, kjer je kotel centralne kurjave. Tam sta počakala dokler so uradniki zapustili urade in potem vdrla v urad Maria Persija. Snela sta steklo iz okvira ter že začela brskati po predalih, ko ju je zasačil odvetnik, ki se je tedaj nepričakovano vrnil. Iz notranjosti urada nista utegnila vzeti ničesar, policisti pa so zaplenili orodje, ki sta ga malopridneža uporabila za snetje stekla. Agenti nadaljujejo preiskavo, da bi izsledili Buttijevega tovariša ter ga spravili za zapahe.

Kino na Goriškem

predvaja danes 10. t. m. ob 18. uri Lux film:

«UN GIORNO DA LEONI»

(En dan kot levi)

Igrajo: RENATO SALVATORI, TOMAS MILIAN, CARLA GRAVINA, NINO CASTELNUOVO in drugi

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 10. t. m. ob 19.30 uri Columbia film:

«HOMICIDAL»

Igrata: GLENN CORBETT in PATRICIA BRESLIN

Mladini pod 16. letom starosti vstop zabranjen!

G. ROSENBAUM — KONFEKCIJSKA TRGOVINA

«ALL' OPERAIO» GORICA — RASTEL 33

OD JUTRI, 11. OKTOBRA DALJE SAMO ZA NEKAJ DNI

VELIKA RAZPRODAJA

VSEGA BLAGA

Obleke	od 5.000	lir	dalje
Moški, ženski in otroški plašči	» 5.000	»	»
Dežni plašči	» 2.500	»	»
Hlače	» 1.500	»	»

Na izbiro so moške, ženske in otroške majice ter razna konfekcija, vse po globoko znižanih cenah

OBIŠČITE NAS IN IZKORISTITE TO IZREDNO PRILOŽNOST!

šport šport šport šport šport šport

NA EVROPSKEM PRVENSTVU V KOŠARKI

Tretji poraz Italijanov: tokrat v dvoboju z Bolgari

Jugoslavija uspešna tudi nad Belgijo

WROCLAW, 9. — Letošnje evropsko prvenstvo v košarki se ni rodilo za Italijo pod srečno zvezdo. Italijani, ki so šli na tekmovanje z nekoliko oslabljeno postavo, so morali danes zabeležiti že tretji poraz. Tokrat so klonili Bolgarom, ki so, kot njihovi tekmeci, začeli z napadalno igro. Zaradi tega so košem na eni strani sledili koši tudi na drugi vse do stanja 6:6 in kasneje do 10:10. Tedaj so Bolgari zaigrali še ostreje in ker niso zamujali priložnosti, so povedli do 22:16. Italijani so jim sicer odgovorili, vendar nikoli niso mogli zmanjšati razlike, ki je bila ob zaključku prvega dela tekme 33:22 v korist Bolgarov.

Tudi drugi polčas je potekel v znamenju italijanske ofenzive. Italijani so se namreč posebno s Pellanero in Bufalinijem trudili, da bi zmanjšali razliko, vendar vse zaman. Bolgari so z veliko lahkoto prodirali do italijanskega koša in ga večkrat stresli. V zadnjih petih minutah igre so se Italijani razživeli, vendar drugega niso zmogli kot zmanjšati razliko od 50:40 do rezultata 59:51, s katerim se je tekma tudi končala.

Izidi današnjih srečanj evropskega prvenstva so naslednji:

SKUPINA A	
Madžarska - Turčija	**50:42 (21:26)**
Izrael - Holandska	**70:55 (26:26)**
Bolgarija - Italija	**59:51 (33:22)**
Jugoslavija - Belgija	**95:62 (48:37)**
SKUPINA B	
Romunija - Francija	**59:51 (35:34)**
V. Nemčija - Spanija	**91:85 (37:43)**
Poljska - Finska	**68:54 (32:30)**
SZ - ČSSR	**96:56 (49:25)**

KOŠARKA

22 petork na turnirju za evropski pokal

VARŠAVA, 9. — Člani mednarodne košarkarske zveze — FIBA — so danes razpravljali o razporedu turnirja za pokal evropskih prvakov. Turnirja se bodo udeležili državni košarkarski prvaki 22 držav. Prvo kolo bodo odigrali od 21. do 28. novembra, osmine finala med 13. decembrom in 16. januarjem, četrtine finala med 6. in 20. februarjem, polfinale med 12. in 16. marcem in finale med 30. aprilom in 7. majem 1964. leta.

Milanski Simmenthal, ki bo zastopal Italijo, se bo moral v prvi tekmi spoprijeti z zmagovalcem dvoboja med prvakom Maroka in belgijsko petorko Antwerpen BC.

Odbor FIBA je nadalje razpravljal o možnosti organizacije dvoboja med evropskim prvakom in izbranim moštvom, ki bi ga sestavili iz najboljših igralcev raznih držav. Tekma naj bi bila ob priliki 30-letnice obstoja Real Madrida prihodnje leto v španskem glavnem mestu.

PO LANSKIH USPEHIH

Lestvice najboljših smučark

ZENEVA, 9. — Mednarodna smučarska zveza je objavila lestvico najboljših smučark na svetu. Razpredelnice so sestavili na podlagi uspehov med lansko smučarsko sezono in so naslednje:

1. Christl Haas (Av) in Annie Famose (Fr) 0 točk
3. Traudl Hecher (Av) 2,51
4. Barbi Hennerberger (Nemčija) 2,75
5. Edith Zimmermann (Av) 3,42
6. Madeleine Bochatay (Fr) 7,95
7. Jane Saubert (ZDA) 10
8. Nancy Greene (Kan) 11,75
9. Marielle Goitschel (Fr) 11,68
10. Pia Riva (It) 11,80
11. Therese Obrecht (Sv) 14,49
12. Christine Terraillon (Fr) 14,70
13. Erika Netzer (Av) 15,48
14. Heidi Biebl (Nem) 16,20
15. Marianne Jahn (Av) 18,80

SLALOM

1. Marianne Jahn (Av) 0 točk
2. Barbi Hennerberger (Nemčija) 6,09
3. Traudl Hecher (Av) 9.42
4. Annie Famose (Fr) 9,50
5. Jane Saubert (ZDA) 10
6. Marielle Goitschel (Fr) 10,80
7. Erika Netzer (Av) 15,03
8. Edith Zimmerman (Av) 15,20
9. Heidi Biebl (Nem) 16,45
10. Christine Goitschel (Fr) 18,18
11. Linda Meyers (ZDA) 20,86
12. Astrid Sandvik (Norveška) in Ferries (ZDA) 21,50
14. Cecile Prince (Fr) 24,92
15. Sieglinde Braeuer (Av) 25,20

VELESLALOM

1. Marielle Goitschel (Fr) 0 točk
2. Marianne Jahn (Av) 2,65
3. Barbi Hannerberger (Nemčija) 8,93
4. Jane Saubert (ZDA) 10
5. Pia Riva (It) 12,65
6. Madeleine Bochatay (Fr) 14,93
7. Traudl Hecher (Av) 15,24
8. Edith Zimmermann (Av) 17,39
9. Annie Famose (Fr) 19,08
10. Erika Netzer (Av) 19,57
11. Patricia du Roy de Blicquy (Bel) 20,32
12. Cecile Prince (Fr) 22,38
13. Christine Terraillon (Fr) 22,49
14. Therese Obrecht (Sv) 22,51
15. Therese Goitschel (Fr) 23,70

MEDNARODNI NOGOMET

Pokal evropskih prvakov

MADRID, 9. — V povratni tekmi za pokal evropskih prvakov je Real Madrid premagal škotsko enajstorico Glasgow Rangers 6:0 (4:0) in se tako uvrstil v nadaljnje kolo. V prvi tekmi so Španci premagali Škote 1:0.

Ostali izidi:

Gornik - Austria 2:1 (2:0)
Junesse d'Esch (Luks.) - Valkeakosken (Fin.) 4:0 (2:0)
Eindhoven - Esbjerg 7:1 (4:1)

* * *

Pokal sejemskih mest

Zaragoza - Heraklis (Solun) 6:1
Hearts - Lausanne 2:2 (1:0)
Lokomotive (Plovdiv) - Stagul Rosch 2:1 (2:0)

Pokal pokalnih prvakov

Lask (Linz)-Dinamo (Zagreb) 1:0
Bayern - Rouen 2:3 (prekinjena v 42' d. p. zaradi vdora na igrišče).
Glasgow Celtic - Bazl 5:0 (2:0)
Lyon - Odense 3:1 (2:1)
MTK - Slavija 1:1 (1:1)
Sporting - Atalanta 3:1 (1:1)

ATLETSKA SEZONA PROTI KRAJU

MATTAGLIANO izreden v Vidmu

Nova osebna rekorda borovcev Sancina in Gombača

V nedeljo so imeli mlajši mladinci predzadnje tekmovanje v letošnji sezoni Pred nami je še deželno prvenstvo, ki bo 20. oktobra v Trstu, nato pa bodo mlade sile nekaj časa počivale in pridobivale nove moči za prihodnjo sezono. Miting v Vidmu ni imel posebno velikega pomena, vsak atlet pa je seveda skušal odvzeti desetinko sekunde ali dodati centimeter svojim prejšnjim dosežkom. Zabeleženih je bilo tako nekaj izrednih rezultatov.

Največ pohvale zasluži tržaški specialist v hitri hoji Mattagliano, ki je le za dve sekundi (približno 6 metrov) zgrešil državni rekord na progi 4 km. Mattagliano je v samem začetku začel s peklenskim tempom in ostal popolnoma sam v vodstvu. Krizo je doživel v tretjem kilometru, z izredno voljo in borbenostjo pa je vse premagal in še v dobri fizični kondiciji pretrgal ciljno vrvico. Lastni rekord je izboljšal za skoraj eno minuto!

Met kopja je še enkrat potrdil premoč borovca Dolenca, ki pa ne more več doseči znamk čez 50 metrov. Med ostalimi velja omeniti napredek Fornasarisa, ki je tokrat zabeležil 46,85. Za Bor je bil uspešen tudi Boris Gombač na progi 250 m z zaprekami. Prvič je v tem teku atlet nastopil pred tednom dni in dosegel 37"1. V Vidmu se je uvrstil takoj za odličnim Da Rosom in osebni rekord izboljšal za 8 desetink sekunde. Škoda, da je začel Gombač trenirati komaj na koncu sezone, sicer bi še marsikomu delal preglavice.

Ostra je bila borba sprinterjev na 80 m, rezultati pa so bili res slabi. Zasluženo je zmagal Venier, presenečenje pa je drugo mesto Milanija. Na visokih ovirah je zopet zmagal Nadalutti, ni pa imel preveč čistega teka in je oplazil ali podrl kar štiri zapreke

V metu diska je zabeležil Fučka že 9. letošnjo zmago, prvo mesto pa je tokrat pomembno ker je slovenski atlet gladko premagal Polzota, ki je pred tednom dni v Trstu dosegel skoraj 42 m. Fučka je premagal Polzota, dobil pa je novega nasprotnika v metu krogle, kjer je Plett dosegel 14,66, le 3 cm manj od najboljše letošnje znamke, katero ima seveda Fučka.

Od tekačev je bil najkvalitetnejši Tonini, ki je prepričljivo zmagal na 250 m z odličnim časom 29"7, le 2 desetinki več od osebnega rekorda. Uspešen je bil tudi Peres na 1200 m s časom 3'22"5, ki je za sekundo slabši od osebnega rekorda.

Izredno važen je bil tek na 600 metrov. Prvi dve mesti sta bili sicer oddani, negotov pa je bil izid dvoboja Sancin—Tiengo za prosto mesto v tržaški reprezentanci, ki bo nastopila v Rimu prihodnjo nedeljo. Sancin je v vseh prejšnjih dvobojih nasprotnika premagal, Tiengo pa je v Bologni dosegel zelo dober čas in odvzel mesto slovenskemu atletu. Nedeljski tek je potekal takole: start je bil zelo hiter (27" v prvih 200 metrih), Sancin se je držal Mihčiča in Mernija in se tako za nekaj metrov oddaljil od Tienga. Tekač Fiamme je skušal položaj rešiti kakih 300 m pred ciljem, Sancin pa je hitrost povečal in tretje mesto obdržal. V končnem naletu Tiengo ni imel več moči, medtem ko se je Sancin nevarno približal rekorderju Mihčiču, katerega je presenetljivo premagal Merni. Sancin je izboljšal osebni rekord in se izkazal z izredno borbenostjo, ki prav gotovo zasluži mesto v reprezentanci Trsta.

Odločilno za potovanje v Rim je bilo tudi tekmovanje v skoku v višino. Deželni selektor je moral izbirati med borovcema Fabjanom in Hreščakom. Precej boljši je bil ponovno drugi, ki je vse višine do 165 cm v prvem poizkusu premagal, medtem ko se je Fabjanu po 160 zataknilo. Hreščak je bil zelo blizu uspeha tudi na 170, letvico pa je trikrat le za las podrl.

V ekipni lestvici je zmagala Libertas iz Vidma, organizator tekmovanja, pred Udinesejem in CRDA, medtem ko je Ginnastica v zadnji disciplini, štafeti 4x100 m, le za 3 točke prehitela Bor.

BRUNO KRIZMAN

PREMALO ODZIVA NA HVALE VREDNO POBUDO

Prvi rojanski ekipi (E. IN B. KOŠUTA) namiznoteniški pokal

Ob zadovoljivi udeležbi se je prejšnji petek zaključilo namiznoteniško tekmovanje za pokal Rojan. Za ekipni turnir se je prijavilo sedem moštev, od katerih so bila štiri iz Rojana. Žal je bil odsoten Prosek, pa tudi Sv. Jakob si je moral zaradi odsotnosti igralca izposoditi Prosečana Draga Miliča. Ob zaključku turnirja, ki je dal zanimive rezultate, je treba izraziti zadovoljstvo nad uspelo prireditvijo. Vsa pohvala gre rojanski mladini za koristno pobudo žal, pa občinstvo ni odgovorilo na poziv, kar pomeni, da je ta panoga pri nas še premalo poznana. Želeti bi bilo več turnirjev, ki bi omogočili našim igralcem resno pripravo za težke preizkušnje, ki jih čakajo v letošnji sezoni, ko bo Bor nastopal v namiznoteniški B ligi. Rojanski turnir se je zaključil z naslednjo lestvico:

1. **Rojan A (Edi in Boris Košuta)**
2. **Skedenj (Darij, Jurij Hrevatin)**
3. **Rojan C (M. Tavčar, Kozman)**
4. **Sv. Jakob A (Valenčič, Milič D.)**

Izidi posameznih spopadov pa so:

POLFINALE

Rojan A — Rojan C 3:0
Košuta E. - Tavčar 2:0
Košuta B. - Kozman 2:0
E.-B. Košuta — Tavčar-Kozman 2:0
Skedenj A — Sv. Jakob A 3:0
Milič D. - Hrevatin J. 2:0
Valenčič - Hrevatin D. 0:2
Milič D. - Hrevatin D. 1:2
Valenčič-Milič — Hrevatin D.-J. 0:2

FINALE

Rojan A — Sv. Jakob A 3:0
Košuta E. - Hrevatin J. 2:0
Košuta B. - Hrevatin D. 2:0
Košuta E.-B. — Hrevatin J.-D. 2:0

V kvalifikacijskem delu turnirja pa je **Rojan C** (Tavčar M., Kozman) premagal **Sv. Jakob B** (Vitez, Morelj) 3:2, **Skedenj A - Rojan B** 3:1, **Sv. Jakob A** pa **Rojan D** 3:1.

ODBOJKA

Nocoj ob 20.30 povratni dvoboj Bor-Gasilci

Nocoj ob 20,30 bo v telovadnici osnovne šole «Morpurgo» (Campi Elisi) povratna tekma v okviru odbojkarskega turnirja za pokal Treh Benečij med šestorkama Bora in tržaških gasilcev.

Obe ekipi sta do danes zabeležili največ uspešnih nastopov in se bosta zelo verjetno uvrstili v meddeželno finalno tekmovanje, ki bo 27. t.m. v Pordenonu. Borovci se bodo skušali nocoj oddolžiti za poraz v prvi tekmi, vendar je to malo verjetno, ker so gasilci, ki nastopajo v A ligi, še vedno močnejši od slovenskih odbojkarjev. V nedeljo pa bodo morali igralci Bora premostiti še zadnjo oviro za vstop v finale. Čaka jih namreč povratno srečanje z goriškim AGI in videmskim PAV. V prvi tekmi sta morali obe šestorki kloniti borovcem.

ZA NASTOP NA OLIMPIADI 1964

Minimalne norme za atletske panoge

PARIZ, 9. — Mednarodna atletska zveza je poslala vsem članicam okrožnico z navedbo norm, ki bodo potrebne posameznikom za uvrstitev na olimpijske igre v Tokiu 1964. leta. Te norme bodo morali kandidati za nastop na olimpiadi doseči v času od 1. oktobra letos do 30. septembra 1964. Minimalni zahtevani časi in znamke pa so naslednji:

MOŠKI

100 m 10"4
200 m 21"
400 m 47"
800 m 1'48"8
1500 m 3'43"5
5000 m 14'02"
10.000 m 29'25"
3000 m zapreke 8'45"
110 m ovire 14"2
400 m ovire 51"8
Skok v višino 2,06 m
Skok v daljino 7,60 m
Troskok 15,80 m
Skok ob palici 4,60 m
Met krogle 17 m
Met diska 55 m
Met kopja 77 m
Met kladiva 63 m
Deseteroboj 7.000 točk

ŽENSKE

100 m 11"7
200 m 24"2
400 m 55"5
800 m 2'08"
80 m ovire 11"
Skok v višino 1,70 m
Skok v daljino 6 m
Met krogle 15 m
Met diska 50 m
Met kopja 51 m
Peteroboj 4.500 točk.

Za tekmo s Sovjetsko zvezo

Danes odhod italijanskih nogometašev v Moskvo

FIRENCE, 9. — Priprave italijanske nogometne reprezentance, ki bo v nedeljo nastopila za evropski pokal narodov s Sovjetsko zvezo v Moskvi, so se danes končale s trening tekmo. «Plavi» so igrali proti enajstorici Livorna in so nasprotnike premagali 6:0 (3:0).

V spremstvu tehničnega komisarja Fabbrija so italijanski nogometaši odpotovali nocoj v Milan, od koder se bodo jutri odpeljali z letalom preko Pariza v Moskvo.

Tehnični komisar ni hotel najaviti postave, vendar sklepajo, da bo Italija nastopila v Moskvi kakor sledi: Negri, Maldini, Facchetti, Guarneri, Salvadore, Trapattoni, Bulgarelli, Mazzola (ali Corso), Sormani (ali Mazzola), Rivera in Pascutti.

Tudi drugoligaška reprezentanca, ki bo odigrala tekmo z vzhodno reprezentanco Francije, je imela trening s Piso. Zmagali so reprezentanti 2:0 (1:0).

Poleg športnih nastopov

V okviru šestega slovenskega športnega tedna: *fotografski in literarni natečaj ter slikarska razstava*

Prijave do 15. t. m.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR

priredi v dneh od 26. t. m. do 4. novembra letos

6. slovenski športni teden

TEKMOVANJA

Atletika, odbojka, namizni tenis, gimkana, med dvema ognjema, streljanje, planinsko-orientacijski pohod (ob sodelovanju SPDT), telovadba, košarka in šah.

Prijave v Tržaški knjigarni, Trst, Ulica sv. Frančiška 20 do 15. t.m. od 17. do 19. ure

VABILO VSEM SLOVENSKIM SLIKARJEM V ZAMEJSTVU

Ob priliki letošnjega 6. športnega tedna je športno združenje Bor sklenilo organizirati slikarsko razstavo slovenskih zamejskih slikarjev. Z njo želi ustvariti stik med našo športno in ostalo mladino in dejavnostjo naših likovnikov.

Glede na koristnost take pobude menijo prireditelji, da bi bilo potrebno sodelovanje na tej razstavi vseh v zamejstvu delujočih slovenskih slikarjev in kiparjev.

Razstava bo v mali dvorani stadiona pri Sv. Ivanu v Trstu, Vrdelska cesta 7/2, v dneh od 26. t.m. do 4. 11. 1963. Dela bo treba predložiti na stadionu v dneh 22., 23. in 24. t.m. od 20. do 21. ure.

1. Sportno združenje Bor razpisuje v okviru 6. slovenskega športnega tedna fotografski natečaj.
2. Udeleži se ga lahko vsak član slovenske skupnosti v republiki Italiji.
3. Vsak udeleženec lahko predstavi več črnobelih ali barvastih fotografij, formata vsaj 24x30 centimetrov.
4. Predložena dela morajo vsebinsko zajemati področje športa, telesne kulture, telesne vzgoje, skavtizma ali taborništva, rekreacije, planinstva, alpinizma itd. Biti morajo dostojne vsebine.
5. Ocenjevalno komisijo bodo sestavljali 3 člani, katerih odločitev je nepreklicna in sicer član SZ Bor, član Slovenskega fotokluba in član SPD Trst.
6. Komisija se bo sestala 24. t.m. in sestavila prednostno lestvico. Dve najvišji ocenjeni deli bosta nagrajeni z diplomama.
7. Ocenjevalo se bo s tremi kriteriji: vsebina, kompozicija, tehnika. Za vsako od teh točk podeli vsak ocenjevalec od najmanj 1 do največ 10 točk.
8. Komisija lahko zavrne vsako delo, ki ne bi odgovarjalo tehničnim in vsebinskim določilom tega razpisa.
9. Vsa predložena dela morajo biti opremljena z geslom in vsebinskim naslovom dela. V zaprti zalepki morajo biti priloženi naslednji podatki: ime in priimek ter naslov udeleženca, geslo predloženega dela in eventualno tudi naslov društva za katerega tekmuje. Na zunanjem ovitku zalepke mora biti ponovljeno geslo predloženega dela, oziroma del. Vsa dela istega udeleženca morajo imeti enako geslo.
10. Vsa dela morajo biti predložena na sedežu SZ Bor, Trst, Vrdelska cesta 7/2, in sicer osebno v dneh 22., 23. in 24. t.m. od 20. do 21. ure.

* * *

1. Športno združenje Bor razpisuje v okviru 6. slovenskega športnega tedna literarni natečaj.
2. Udeleži se ga lahko vsak član slovenske skupnosti v republiki Italiji.
3. Predložena dela morajo vsebinsko zajemati področje športa, telesne kulture, telesne vzgoje, skavtizma ali taborništva, rekreacije, planinstva, alpinizma itd. Vsa dela morajo biti dostojne vsebine.
4. Vsak udeleženec lahko sodeluje na natečaju z več deli enakih ali različnih literarnih oblik.
5. Predložena dela morajo biti tipkana na stroj v štirih izvodih in ne smejo obsegati več kot 10 pisarniških listov (format cca 30x20 cm) dvojnega presledka.
6. Ocenjevalno komisijo bodo sestavljali 3 člani, od katerih bo eden član SZ Bor, en pedagog in en književnik. Odločitve te komisije so nepreklicne.
7. Vsa dela morajo biti predložena na sedežu SZ Bor, Trst, Vrdelska cesta 7/2 in sicer v dneh 22., 23. in 24. t.m. od 20. do 21. ure ali pa do istega roka po pošti.
Komisija se bo sestala v teku 6. slovenskega športnega tedna in sestavila prednostno lestvico. Dve najvišje ocenjeni deli bosta nagrajeni z diplomama.
Vsako delo bo vsak član komisije ocenil z najmanj 1 do največ 10 točk.
Komisija lahko zavrne vsako delo, ki ne bi odgovarjalo tehničnim in vsebinskim določilom tega razpisa.
1 Vsa predložena dela morajo biti opremljena z geslom in vsebinskim naslovom dela. V zaprti zalepki morajo biti priloženi naslednji podatki: ime in priimek ter naslov udeleženca, geslo predloženega dela in eventualno tudi naslov društva za katerega tekmuje. Na zunanjem ovitku zalepke mora biti ponovljeno geslo predloženega dela.

V tržaški atletski reprezentanci

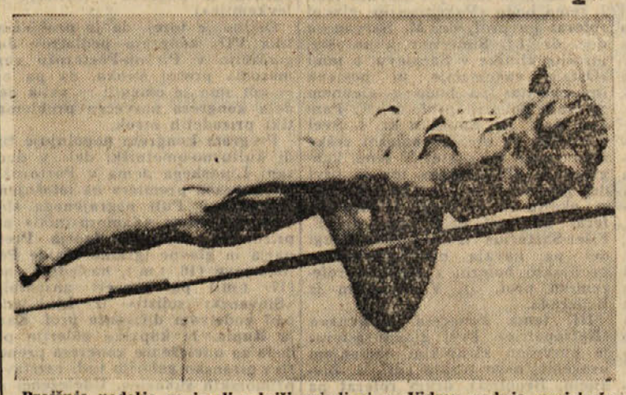

Prejšnjo nedeljo so imeli mlajši mladinci v Vidmu zadnjo preizkušnjo pred odhodom tržaške reprezentance na državno prvenstvo v Rim. Med atleti, ki so zadovoljili, sta bila Mattagliano v hitri hoji (na sliki) ter član Bora Marko Hreščak (na sliki) v skoku v višino. Zanimivo je, da bodo v osemčlanski tržaški reprezentanci kar štirje borovci in sicer Hreščak, Dolenc, Fučka in Stojan Sancin

Agatha Christie:

DESET ZAMORČKOV ŠLO JE...

4.

«Pazite in molite,» je rekel. «Pazite in molite! Sodni dan se bliža.»

Odtaval je skozi vrata na peron. Od tod je pogledal kvišku na Blora in rekel z brezmejnim dostojanstvom:

«Govorim z *vami*, mladi mož. Sodni dan je zelo, zelo blizu.»

Gospod Blore se je spustil na mehki sedež in si mislil:

«Bliže si sodnemu dnevu kakor jaz.»

Toda prihodnost je pokazala, da ni imel prav.

DRUGO POGLAVJE

1

Pred železniško postajo v Oakbridgeu je stala majhna skupina ljudi in ni vedela, kaj naj napravi. Za njimi so stali nosači s prtljago in eden je zaklical, «Jim!»

Šofer bližnjega taksija je stopil naprej.

«Greste morda na Zamorski otok?» je vprašal z mehkim devonskim naglasom. Štirje glasovi so pritrdili — in potem so kradoma pogledali drug drugega.

Šofer se je obrnil na sodnika Wargravea, kot najstarejšega člana družbe, in rekel:

«Tu imamo dva taksija, gospod. Eden mora čakati, dokler ne pride potniški vlak iz Exetera, s katerim se pripelje neki gospod. Pride pa že čez pet minut. Mogoče, je komu vseeno, če malo počaka? Tako se boste udobneje peljali.»

Vera Claythorne, ki se je že zavedala svojega tajniškega položaja, je takoj spregovorila.

«Jaz bom počakala,» je rekla, «vi se pa lahko peljete naprej.» Pogledala je ostale tri. V njenem pogledu in glasu je bilo nekaj ukazovalnega, kar je kazalo na to, da je že nekoč zavzemala ugleden položaj. Gotovo je že kdaj vodila deklice, kadar so igrale tenis.

Gospodična Brent je rekla togo: «Hvala lepa,» sklonila je glavo in vstopila v taksi skozi vrata, ki jih je šofer držal odprta.

Gospod sodnik Wargrave je stopil za njo.

Stotnik Lombard je rekel:

«Jaz bom čakal z gospodično.»

«Claythorne,» je rekla Vera.

«Moje ime je Lombard, Filip Lombard.»

Nosači so medtem naložili prtljago na taksi. V taksiju je gospod sodnik Wargrave rekel s svojim uradnim glasom:

«Lepo vreme imamo.»

«Da, res je,» je rekla gospodična Brent.

Zelo fin star gospod, si je mislila sama pri sebi. Prav nič ni podoben običajnim gostom v obmorskih hotelih. Gospa ali gospodična Oliver ima gotovo zelo ugledne znance...

Gospod sodnik Wargrave je povprašal:

«Ali poznate dobro ta del sveta?»

«Bila sem že v Cornwallu in Torquayu, v tem delu Devona sem pa danes prvič.»

«Tudi jaz ne poznam tega dela sveta,» je rekel sodnik. Taksi se je odpeljal.

Šofer drugega taksija je vprašal:

«Ali bi radi sedeli in čakali v avtu?»

«Ne, ne,» je rekla Vera odločno.

Stotnik Lombard se je nasmehnil in rekel:

«Ta zid na soncu se mi zdi bolj privlačen. Če ne greste seveda raje v kolodvorsko poslopje.»

«Ne, res ne. Vesela sem, da sem se rešila zatohlega vlaka.»

«Da, da, potovanje z vlakom je res neprijetno v takem vremenu,» je odgovoril stotnik.

Vera je rekla kar tako:

«Upam, da bo trajalo — lepo vreme namreč. Poleti je vreme v Angliji tako nezanesljivo.»

Nič kaj originalno ni bilo naslednje stotnikovo vprašanje:

«Ali dobro poznate ta del sveta?»

«Ne, še nikoli nisem bila tukaj.» Nato je hitro dodala, trdno odločena, da takoj pojasni svoj položaj: «Svojega delodajalca sploh še nisem videla.»

«Delodajalca?»

«Da, jaz sem tajnica gospe Owenove.»

«O, sedaj razumem.» Njegovo obnašanje se je neopazno spremenilo. Postal je samozavestnejši — bolj sproščen. Rekel je: «To je res nenavadno, kajne?»

Vera se je nasmehnila in rekla:

«O ne, mislim, da ne. Njena tajnica je nenadoma zbolela, pa je telegrafirala posredovalnici za službe, naj ji pošlje namestnico, in izbrali so mene.»

«Tako je torej s to zadevo! Kaj pa, če vam služba ne bo všeč, ko pridete tja?»

Vera se je spet nasmehnila.

«Saj je samo začasna — počitniška služba. Imam stalno službo na dekliški šoli. Prav res sem silno vznemirjena, če pomislim, da bom kmalu videla Zamorski otok. Časopisi so mnogo pisali o njem zadnje čase. Ali je res tako krasen?»

«Ne vem,» je odgovoril Lombard, «nisem ga še videl.»

«Res ne? Owenovim mora biti zelo všeč ta otok. Kakšni pa so? Povejte mi, no?»

Lombard si je mislil: To je pa nerodna zadeva! Ali misli jo, da jih poznam ali ne? Nato je hitro rekel:

«Pazite, osa leze po vaši roki. Ne — bodite popolnoma mirni!» Napravil je prepričljivo kretnjo z roko. «Tako. Odletela je.»

«O, hvala lepa! To poletje je povsod toliko os!»

«Da, mislim, da zaradi vročine. Ali veste, na koga čakamo?»

«Tega pa res ne vem.»

Tedaj je zapiskal vlak, ki se je bližal postaji. Lombard je rekel:

«To je gotovo naš vlak.»

Pri izhodu s perona se je pojavil star mož, visoke, vojaške postave. Imel je kratke, sive lase in čedno pristrižene brke.

Njegov nosač, ki je nekoliko s težavo nosil velik, usnjat kovček, je pokazal na Vero in Lombarda.

Vera je stopila naprej in rekla:

«Jaz sem tajnica gospe Owenove. Tu čaka avto.» Nato je dodala: «To je gospod Lombard.»

S svojimi bledo plavimi očmi, ki so kljub starosti gledale še kar bistro, je premeril Lombarda od nog do glave. Ta trenutek se je posvetila v njih misel — ko bi le kdo bil tu, da bi jo prebral!

«Izgleda kar čedno. Samo nekaj malega ni v redu z njim...»

Vsi trije so sedli v taksi. Peljali so se skozi zaspane ulice v Oakbridgeu in nato še približno eno miljo po glavni Plymouthski cesti. Nato so zavili v labirint strmih in ozkih podeželskih poti.

General Macarthur je rekel:

«Tega dela Devona sploh ne poznam. Moje posestvo je v vzhodnem Devonu — prav na meji z Dorsetom.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 - II. TELEFON 93-809 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 - Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — SFRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3 I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 200, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst